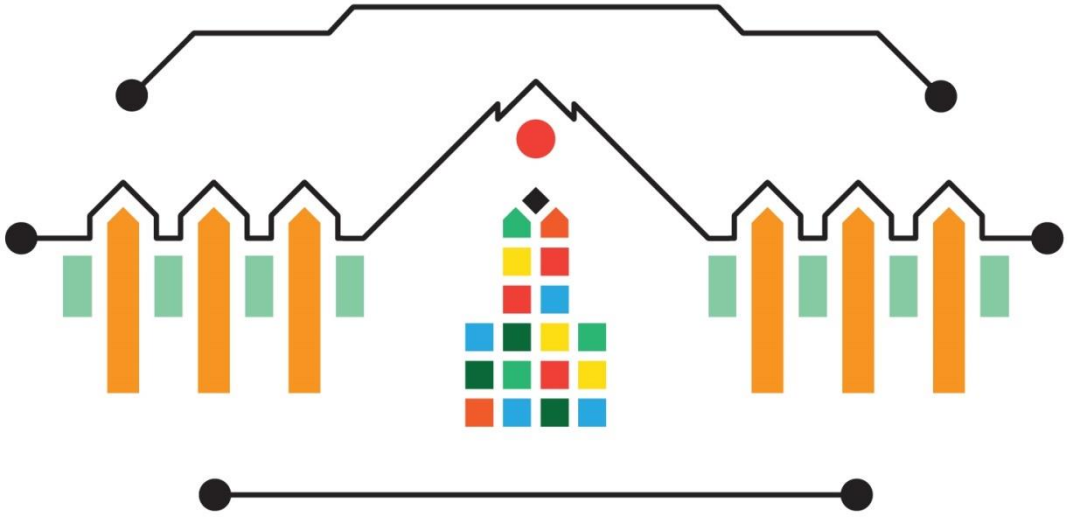

PITTNER DÉNES ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Tartalom

1. AZ ISKOLA ALAPADATAI 5
2. RÓLUNK 6
3. PEDAGÓGIAI HITVALLÁSUNK 7
4. JÖVŐKÉPÜNK 8
5. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI 9
5.1. ALAPELVEINK 9
5.1.1. Módszertani alapelvek: egységesség és differenciálás 9
5.1.2. Az eredményes tanulás segítésének elvei 10
5.2. ÉRTÉKRENDÜNK 10
5.3. CÉL- ÉS FELADATRENDSZERÜNK 11
5.3.1. Kulcskompetenciák 12
5.4. FEJLESZTÉSI TERÜLETEK – NEVELÉSI CÉLJAINK 19
5.5. ELJÁRÁSOK, MÓDSZEREK, ESZKÖZÖK 22
6. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS PEDAGÓGIAI FELADATAI 23
6.1. GYERMEKIDEÁLUNK 23
6.2. A TANULÓK SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉSÉBŐL ADÓDÓ FELADATAINK AZ EGYES PSZICHOLÓGIAI SZAKASZOKBAN 24
7. TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS 25
8. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE 28
8.1. A TANULÓI KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS KIEMELT PEDAGÓGIAI FELADATAINK 30
8.2. CÉLOK ÉS FELADATOK AZ EGYES TANULÓI KÖZÖSSÉGEKBEN 31
8.3. HAGYOMÁNYAINK 32
8.3.1. Az iskolai rendezvények hagyománya 33
9. KAPCSOLATTARTÁS AZ ISKOLA SZEREPLŐI KÖZÖTT ÉS AZ ISKOLA PARTNEREIVEL 34
9.1. BELSŐ KAPCSOLATAINK 34
9.1.1. Szülő-pedagógus kapcsolat 34
9.1.2. Tanár-diák kapcsolat 36
9.2. AZ ISKOLA KÜLSŐ KAPCSOLATAI 36
9.2.1. A tanulók beiskolázását és továbbtanulását segítő kapcsolatok 36
9.2.2. A nevelőtestület szakmai továbbképzését, önképzését segítő kapcsolatok 37
9.2.3. A közművelődést segítő kapcsolatok 37
10. A TANULÓK RÉSZVÉTELE AZ ISKOLAI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN 37
11. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKÁRA 38
11.1. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI A NEVELÉS-OKTATÁS FOLYAMATÁBAN 38
11.2. AZ OSZTÁLYFŐNÖK TEVÉKENYSÉGE 39
12. KIEMELT FIGYELMET (KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT) IGÉNYLŐ TANULÓK 40
12.1. FEJLESZTÉS - FELZÁRKÓZTATÁS 40
12.2. A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI ÉS MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓK FEJLESZTÉSE 41

12.3. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FEJLESZTÉSE *42*
12.4. TEHETSÉGGONDOZÁS *42*
12.5. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE – HÁTRÁNYOS HELYZETŰ, AZON BELÜL HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK *44*
12.6. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM *44*
13. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK 45
13.1. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁKKAL KAPCSOLATOS INTÉZMÉNYI ELJÁRÁSREND *45*
13.2. VIZSGARÉSZEK *46*
14. AZ ISKOLÁBA TÖRTÉNŐ BEIRATKOZÁS, AZ ISKOLAVÁLTÁS HELYI SZABÁLYAI 47
14.1. BEIRATKOZÁS AZ ELSŐ OSZTÁLYBA *47*
14.2. ÁTVÉTEL MÁSIK ISKOLÁBÓL *47*
15. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV 48
16. VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK 50
16.1. A NEMZETI ALAPTANTERV ÉS A KERETTANTERVEK *50*
16.2. ADAPTÁLT KERETTANTERVEK *51*
17. TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK 52
17.1. KÖTELEZŐ TANTÁRGYAK, KÖTELEZŐ MINIMÁLIS ÓRASZÁMOK ÉS AZ ÓRASZÁMOK KÖZÖTT MEGHATÁROZOTT ÖSSZEFÜGGÉSEK *52*
17.2. AZ ISKOLA HELYI TANTÁRGYI STRUKTÚRÁJA ÉS HETI ÓRASZÁMAI *53*
17.2.1. A helyi óraterv kialakításának elvei, szempontjai 53
17.3. KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK *55*
17.3.1. Iskolánkban a tanítási órák fenti szempontok szerinti csoportosítása 56
18. AZ OTTHONI ÉS ISKOLAI (NAPKÖZI OTTHONI ÉS TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉS ELVEI ÉS KORLÁTAI 56
19. A TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI 57
20. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS 58
21. A PEDAGÓGUS VÁLASZTÁS SZABÁLYAI A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ESETÉBEN 58
22. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI 58
23. A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSE 59
24. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK 60
25. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM 60
25.1. MENTÁLHIGIÉNÉS NEVELÉS *62*
25.2. SZOCIÁLHIGIÉNÉS NEVELÉS *63*
26. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM 64
27. AZ ISKOLA ELLENŐRZÉSI – ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE 66
27.1. AZ ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS CÉLJA ÉS TERÜLETEI *67*
27.2. AZ ÉRTÉKELÉS TÍPUSAI *67*
27.3. ISKOLÁNK MÉRÉSI HÁLÓTERVE *69*
27.3.1. Százalékok és érdemjegyek, minősítések ekvivalenciája 70
27.3.2. Az 1. évfolyam - 2. évfolyam féléve közötti időszak értékelése 70
27.3.3. A 2. évfolyam második féléve – 8. évfolyam közötti időszak értékelési rendszere 71
27.3.4. A tantárgyi osztályzatok kritériumai 74
27.3.5. A magasabb évfolyamba lépés feltételei 74

27.4. A MAGATARTÁS ÉS A SZORGALOM ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI ... 75
27.4.1. A magatartás és a szorgalom értékelésének eljárásrendje ... 75
27.4.2. A magatartás minősítésének kritériumai ... 76
27.4.3. A szorgalom minősítésének kritériumai ... 77
27.5. AZ ISKOLÁNKBAN HASZNÁLATOS DICSÉRETEK ÉS JUTALMAZÁSOK ... 78
27.5.1. A tanulók jutalmazásának elvei és formái ... 78
27.6. FEGYELMEZŐ ESZKÖZEINK ... 79
27.6.1. A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei ... 79
27.6.2. A fegyelmi eljárás ... 80
28. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK ... 80
29. ZÁRADÉKOK ... 83

„Nevelés teszi az embert, és az ember a hazát."
(Brunszvik Teréz)

BEVEZETŐ GONDOLATOK - ALAPJAINK

Kedves Olvasó!

„Köszöntöm Önt a Pittner Dénes Általános Iskola és Alapfokú Mûvészeti Iskola minden alkalmazottja nevében.
Megtisztelô, hogy elolvassa pedagógiai programunkat, amelyben az intézményünkben folyó nevelô-oktató tevékenységrôl kap széleskörû tájékoztatást.
Ôszintén remélem, hogy céljaink, elveink találkoznak azokkal az elképzelésekkel, amelyeket Ön a gyermeknevelésrôl vall, s így bennünket választ partnerként, hogy gyermeke (gyermekei) tanult, mûvelt emberré, hazaszeretô állampolgárrá nevelésében közremûködjünk." (Farkas Tivadarné ig. 2013.)

„Hajt az idő gyorsan - rendes útján eljár-
Ha felülünk, felvesz, ha maradunk, nem vár."(Arany János)

Világunk folyton változik, megújul, ahogy ezért pedagógiai programunkat is folyamatosan csiszoljuk, hogy naprakészek s korszerűek maradhassunk, továbbá a gyakorlatban szerzett tapasztalatokkal tökéletesebbé tehessük. Most a 2016-ban átdolgozott szakmai alapdokumentumnkat nyújtjuk át Önnek. Köszönjük érdeklődő figyelmét!

Péteri, 2016. július 4.

Barna-Pőcz Matild Mária
igazgató

1. AZ ISKOLA ALAPADATAI

Név:	**Pittner Dénes Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola**
OM azonosító:	**032506**
Működési hely:	**2209 Péteri, Petőfi Sándor utca 57.**
Alapfeladat:	**általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása 1-8. évfolyamon** **sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása 1-8. évfolyamon** **alapfokú művészetoktatás** **zeneművészeti ágban** **táncművészeti ágban** **képző- és iparművészeti ágban**
Fenntartó:	**Monori Tankerületi Központ** **2200 Monor** **Petőfi Sándor u. 34.**
Működtető:	**Monori Tankerületi Központ** **2200 Monor** **Petőfi Sándor u. 34.**

2. RÓLUNK

PÉTERIRŐL

Péteri Pest megyében – Budapesttől mintegy 30 kilométerre – a Cserhát déli nyúlványaként a Gödöllő-Ceglédberceli dombságban található. Lakossága mintegy 2200 fő.

A településre vonatkozó első okleveles adatok 1258-ból származnak. Hosszú évszázadokra visszatekintve számos család tulajdonában állt. A törökuralom ideje (1541-1693) alatt hódoltsági területté vált, ezzel egyidejűleg a fosztogatások és a kíméletlen adóbehajtások következményeként a község teljesen elpusztult, a lakosság elmenekült. Az 1720. évi összeírás szerint még mindig pusztaként szerepelt.
1742-ben az akkori földesúr, Bohus Dániel a Zólyom megyei Illésfalváról hét evangélikus családot telepített a mai Péteri területére, így a krónika 1742. november elsejéhez köti a község alapítását. Ezután évről évre további telepesek érkeztek, így a falu lélekszáma szépen gyarapodott.

Napjainkban is sok kisgyermekes család választja lakóhelyéül csendes, nyugodt településünket, így biztosítva a község folyamatos újjáéledését.

NÉVADÓNKRÓL, PITTNER DÉNESRŐL

1996. október 22-én az 1956-os forradalom emlékére rendezett községi ünnepségen iskolánk az országban elsőként vette fel egy kántortanító nevét, Pittner Dénesét, aki 37 éven át oktatta, nevelte korának ifjúságát.

Pittner Dénes 1877-1878-ban segédtanítóként működött Péteriben. 1878. december 22-én a közgyűlés egyhangúlag választotta dékánusnak, azaz kántortanítónak, és „rendes tanítónak", vagyis igazgatónak is. Az egyházlátogatási jegyzőkönyvben 1880-ban ezt írták róla: „Ami a tanító tudományosshittani, s erkölcsi jellemét illeti, az kifogástalan, úgy, mint az iskolában, mint a községi életben, a lelkésszel, s az egyházzal békességben, jó egyetértésben él."
Pittner Dénes 37 évi kántortanítói szolgálat után 1914. január 25-én vonult nyugdíjba, de ezután még 20 éven át volt kántora a községnek.

Az egyháztól kapott földjét még idős korában is sokáig maga művelte. Sokan emlékeztek rá úgy is, amint hetente ballag a földjére, vállán az elmaradhatatlan kiskapával. 1934. május 8-án hunyt el 76 esztendős korában.

AZ ISKOLÁNKRÓL

Iskolánk nyolc évfolyamos nevelési-oktatási intézmény, amelyben évfolyamonként egy osztály működik.

A településen az oktatással kapcsolatos első írásos feljegyzések 1744-ből származnak, az első egy tantermes iskola 1782-ben épült. Telt múlt az idő, 1749-1847. között 53 esztendőn át Dobronyovszky János, 1878-1914 között pedig 37 éven keresztül Pittner Dénes, az iskola későbbi névadója tanította a falu gyermekeit. Hűséges szolgálatukat emléktáblák őrzik az iskolában.
Egészen 1948-ig osztott, három tanítós egyházi iskola működött, ahol két épületben, a kisiskolában és a nagyiskolában folyt az oktatás.

Majd az 1990. augusztus 2-i alapkőletétel után alig két esztendővel átadásra került hat tanteremmel iskolánk jelenlegi „régi szárnya". A falakat mindenütt tablók borítják, még az 1950-es évekből is találunk emlékeket.

2005. szeptember 1-jétől iskolarendszerűvé váltak a művészeti oktatás korábban szakkör jellegű foglalkozásai. Az alapfokú művészetoktatás azóta is zeneművészet, táncművészet valamint képző- és iparművészet ágon folyik.

2008-ban újabb tantermekkel és egy tornacsarnokkal bővült az intézmény. Ez lett az „új szárny", az alsó tagozatosok birodalma. Itt található a jól felszerelt melegítőkonyha és a hangulatos, napfényes ebédlő is, valamint egy orvosi szoba is kialakításra került. Az épületrészbe való bejutás akadálymentes, bent lift működik. Az új épületrészben modern tűz- és füstgátló rendszer (jelzőrendszer, automata tűzgátló ajtók, füst esetén automatikusan nyíló ablakok) nyújt fokozott biztonságot a bent tartózkodók számára.

A bővítési pályázat a berendezések és a taneszközök terén is komoly fejlesztést jelentett. Ennek kapcsán hozták létre többek között – 26 tanulói munkaállomással – az informatikatermet a régi épületrészben, valamint két interaktív tábla és három projektor is színesíti a nevelő-oktató munkát.

A tanulói létszám az utóbbi években 150-160 fő között mozog, alakulását a település lélekszámának változása befolyásolja. A művészeti oktatás miatt a környező településekről is fogadunk tanulókat.

A település lakossági összetétele heterogén. A gyermekek egy része az átlagosnál jobb színvonalon él, és magasabbak a velük szemben támasztott szülői elvárások is. Ugyanakkor olyan tanulóink is vannak, akiknek a családi háttere sajnálatos módon a mai társadalmi valóság összes negatívumát – családok felbomlása, anyagi-megélhetési nehézségek, munkanélküliség, alkoholizmus – mutatja. E hatások tükröződnek a gyermekek lehetőségeiben, teljesítményeiben, valamint viselkedési és beszédkultúrájában egyaránt. Ezek a tanulók az átlagosnál is nagyobb odafigyelést, törődést, türelmet és szeretetet igényelnek. A tantestület tagjai jó pedagógiai érzékkel és empátiával igyekeznek a nem kívánatos környezeti hatások, a kedvezőtlen személyiségvonások ellenére a gyermekekben lévő lehetőségeket feltárni.

Iskolánk pedagógiai törekvéseit a klasszikus humanista szellemű értékek kialakítása, a személyiség sokoldalú fejlesztése és a tanulók teljesítményre való ösztönzése határozza meg.

3. PEDAGÓGIAI HITVALLÁSUNK

Alapvető célunk egy olyan gyermekközpontú iskola megteremtése, ahol:

- a tanulók korszerű, megalapozott, kompetens tudást szerezhetnek, amellyel felnőtt életük során önmagukat boldog, kiegyensúlyozott, önbizalommal rendelkező, magabiztos személyiséggé tudják fejleszteni.
- a nyelvoktatás alkalmazkodik a megújult igényekhez,
- a nyitott személyiségű, kreatív tanulók testileg, lelkileg edzettek, s rendelkeznek a megfelelő önismerettel és általános erkölcsi, közösségi normákkal,
- a diákok felelősséget vállalnak környezetük megóvásáért, esztétikusabbá tételéért,
- a helyi hagyományok tisztelete, ápolása és a nemzeti kultúra megőrzése egyaránt fontos.

NEVELÉSI PROGRAM

4. JÖVŐKÉPÜNK

Nevelőtestületünk alapvető célja, hogy tevékenységei eredményeként az iskola diákjai – adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységükkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban – minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A biztos alapkészségek elérését minden gyermek számára célként tűzzük ki.

Előtérbe helyezzük a tanulók önálló ismeretszerzését, szem előtt tartva a Gyarmathy Éva által megfogalmazottakat:

> „Alkossa meg a gyermek a tudást, ne készen kapja! A kész tudás szükségtelenné teszi, hogy végigjárja és megtanulja a tudás megszerzésének útját. Minél többféle utat járhat végig a gyermek, annál valószínűbb, hogy megtalálja, milyen területen, hogyan tud a leghatékonyabb lenni."

Lehetőségeinkhez mérten folyamatosan fejlesztjük, modernizáljuk nyelvoktatásunkat.

Kiemelten foglalkozunk a tehetséges tanulókkal. A különféle zavarokkal küszködőket egyéni fejlesztésben részesítjük.

Biztosítjuk a tanulók sportolási lehetőségeit.

Őrizzük hagyományainkat.

Figyelemmel kísérjük tanulóink egészségi állapotát, testi-lelki egészségét, szellemi fejlődését.

Úgy véljük, iskolánk akkor hatékony, akkor sikeres, ha tanulóit konstruktív életvezetésre készíti fel. Ennek érdekében előtérbe helyezzük az értékálló tudást, az önmegvalósítás lehetőségét, a megmérettetések sikereinek, kudarcainak elviselését, a pozitív gondolkodást, a testi és lelki összhangot.

Mindannyian arra törekszünk, hogy a gyerekek szeressenek iskolába járni, büszkék legyenek iskolájukra, különféle közösségeikben jól érezzék magukat, s azok működésének tevékeny részesei legyenek.
Olyan tanulókat kívánunk nevelni, akik nyitottak, tisztelik a nemzeti értékeket és környezetüket, amiben élnek.

Mindehhez gyermekközpontú, objektív és következetes munkánkkal járulunk hozzá.

5. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

5.1. ALAPELVEINK

5.1.1. Módszertani alapelvek: egységesség és differenciálás

Elveink szerint a pedagógusok és a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége egységes, közös alapra épül, amely figyelembe veszi a fenntartó értékeit, a szülők és a tanulók érdeklődését, a pedagógusok szakmai törekvéseit csakúgy, mint az iskolát körülvevő környezet helyi sajátosságait.

Szem előtt tatjuk, hogy a tudományok gyors fejlődése, a szükségletek új megjelenési formái és a világ új kihívásai – köztük a gyermekek testi-lelki egészségét veszélyeztető számos tényező – a megszokottól eltérő feladatok elé állítják az iskolát.

Olyan pedagógiai munkát folytatunk, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítása áll. Figyelembe vesszük, hogy a nevelés és az oktatás színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb területe is.

Az egyéni képességeket preferáló, differenciált tanítás-tanulás megvalósításához a következő szempontokat érvényesítjük:

- Olyan oktatásszervezési formákat alkalmazunk, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulást úgy szervezzük, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket.
- Biztosítjuk, hogy a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére.
- A tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (osztálymunka, csoportfoglalkozás, páros munka, részben vagy teljesen egyéni munka) alkalmazzuk a kooperatív, azaz együttműködő tanulás technikáit és formáit.
- A tanulókhoz alkalmazkodó differenciálást a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben és az értékelésben egyaránt érvényre juttatjuk.
- A tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat alkalmazunk.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelése-oktatása során sajátos tanítási-tanulási helyzeteket teremtünk, sajátos tanulásszervezési megoldásokat és értékelési eljárásokat választunk. Ezek alkalmazkodnak a sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő valamint a tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetségek felkutatására és kibontakoztatására.

– Együttműködésre törekszünk iskolai, iskolán kívüli, iskolák közötti szinten a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kialakításakor.

5.1.2. Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánk – a fenntartóval, a családdal, a szülővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve – az alábbi elvek szerint biztosítja a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1-4. évfolyamon,
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az 5-8. évfolyamon,
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel,
- a tanulási nehézségek feltárása, megoldásuk segítése a nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén,
- a tanulást érintő lemaradás, a leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is,
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények és ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

5.2. ÉRTÉKRENDÜNK

Nevelő-oktató munkánk egészét áthatja az egyetemes és a nemzeti értékek közvetítése, az egyéni értékek felismertetése, valamint ezen szintű értékek összehangolása, rendszerének kialakítása. Iskolánk értékrendjében kiemelt helyet foglal el

- **az emberi és kulturális értékek közül:**
  - a humanizmus, a szeretet, az igazság, a jóság, a tisztesség, a szépség, a harmónia, a tolerancia, a segítőkészség, a nemzeti kötődés, az élet tisztelete.
- **az én harmóniájára vonatkozó értékek közül:**
  - az önismeret, a felelősségvállalás, az alkalmazkodni tudás, a szerénység, az alázat, a nyitottság.

- **a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek közül:**
  - a tisztelet a szülők, a nagyszülők, az embertársak iránt, a hagyományok ápolása, az együttműködés, a barátság, a hűség, az integráció.
- **a mindennapokra vonatkozó értékek közül:**
  - a kulturált viselkedésforma az élet minden területén, a segítőkészség, a demokratizmus, a lelkiismereti és vallásszabadság.
- **a tudással és műveltséggel kapcsolatos értékek közül:**
  - a tudás, mint érték, a motiváltság, az igény az önművelésre, az esélyegyenlőség, a differenciált tanulói fejlesztés, az egész életen át tartó tanulás, a fogékonyság a szépre, jóra.
- **a munkával kapcsolatos értékek közül:**
  - a szorgalom, a figyelem, a kötelességtudat, a rendszeresség, a pontosság, a partnerközpontúság, az együttműködés.
- **a környezeti nevelés értékei közül:**
  - a természet tisztelete, a környezetvédelem, az egészséges életmód, a pozitív gondolkodásmód, az esztétikai érzék, a tisztaság, a takarékosság.

5.3. CÉL- ÉS FELADATRENDSZERÜNK

Nevelőtestületünk az alapelvek és értékek alapján határozza meg az iskola cél- és feladatrendszerét, rendeli a feladatokhoz a sikerkritériumokat.

A köznevelés kiemelt célja és feladata – így a mi nevelő-oktató munkánkban is alapvető – a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése.

Nem kevésbé fontos feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Cél továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Ezáltal hozzájárulunk ahhoz, hogy a tanítványaink

- a haza felelős polgárává váljanak, kifejlődjék bennük a hazafiság érzelemvilága,
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyenek szert,
- megtalálják helyüket a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- törekedjenek tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- legyenek képesek felelős döntések meghozatalára önön sorsukat illetően és a gondjaikra bízottak sorsát illetően egyaránt,
- váljanak képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- ismerjék és értsék a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- tartsák értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Célunk az is, hogy szükség esetén pedagógiai segítséget nyújtsunk a szülőknek gyermekük neveléséhez. A hatékony nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele a szülőkkel való együttműködés, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása, ezért az iskola megteremteni azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

Szándékunk, hogy tanítványainkat mind jobb teljesítmény elérésére sarkalljuk, s hogy értékálló, a kor igényeinek megfelelő tudást szerezzenek.

Az alsó tagozat első két évében törekszünk a tanulók között tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelésére. A harmadik évfolyamon erőteljesebbé, a negyedik évfolyam végére pedig már meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozása, a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás megalapozása.

5.3.1. Kulcskompetenciák

„Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik."

(*a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet)*

Anyanyelvi kommunikáció

- fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények
  - kifejezése,
  - értelmezése,
  - megőrzése,
  - közvetítése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban),
- helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználat
  - az oktatásban és képzésben,
  - a társadalmi és kulturális tevékenységek során,
  - a családi és a társas életben,
  - a munkában,
  - a szabadidős tevékenységekben,
  - a társas valóság formálásában.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességeinek fejlődéséhez.
Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.
Az ember rendelkezik azzal a képességgel, hogy változatos helyzetekben, szóban és írásban képes másokkal érintkezni, kommunikációját figyelemmel tudja kísérni, és a helyzetnek megfelelően tudja alakítani. Képes nyelvileg megalkotni és kifejezni saját valóságát és valóságértelmezését, a nyelvhasználaton keresztül mások valóságértelmezését megismerni és a sajátjával összevetni, összehangolni, vagy ütköztetni. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni. Tud segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyőzően kifejezni.
A pozitív attitűd magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, a törekvést az építő jellegű párbeszédre, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását. Ehhez ismerni kell az anyanyelv és a nemzeti kultúra, a nyelv és a valóság, a kommunikáció és a társas világ közötti összetett kapcsolatot, a nyelv változó-változtató természetét, másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

- Alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények
  - megértése,
  - kifejezése,
  - értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban,
    - ilyenek
      - a hallott és olvasott szöveg értése,
      - a szövegalkotás,
      - az interakció szóban és írásban.
- Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak.
- Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint
  - a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint
  - más kultúrák megértése.
- A nyelvhasználó tudásszintje változhat
  - a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek
    - hallott szöveg értése,
    - beszédkészség,
    - olvasott szöveg értése,
    - íráskészség,
    - közvetítő készség,
  - az idegen nyelvet használó
    - társadalmi-kulturális háttere,
    - igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.
A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai kompetencia

- kialakításához elengedhetetlen meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint
  - matematikai gondolkodás,
  - elvonatkoztatás,
  - logikus következtetés,
- összetevői azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.
A matematikai kompetencia azt jelenti, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. E kompetencia teszi lehetővé a törvényszerűségek felismerését a természetben, és alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére.
A matematikai műveltséghez való pozitív hozzáállás annak az igazságnak a tiszteletén alapul, hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható.

Természettudományos és technikai kompetencia

- az ismereteknek és készségeknek az a rendszere, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy
  - megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és
  - magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait,
  - bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is.
- Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket.
- A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében.
- A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja
  - a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét,
  - és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete, de ismerni kell az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait is. Így megértjük a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok alakulásában, valamint az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalomra nézve.

A természettudományos és technikai kompetencia birtokában mozgósítani tudjuk természettudományos és műszaki műveltségünket a munkában és a hétköznapi életben: amikor új technológiákat, eszközöket, berendezéseket ismerünk meg és működtetünk, amikor a tudományos eredményeket a hétköznapokban alkalmazzuk egyéni és közösségi célok érdekében, vagy természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalakor. Az ilyen kompetenciával felvértezett ember egyaránt kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes, illetve a technikát, a termelést az emberi szempontok és a környezeti fenntarthatóság fölé helyező megnyilvánulásokkal szemben.

A természettudományos és technikai kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakít ki az emberben, aki ezért igyekszik megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és a fenntarthatóságot.

Digitális kompetencia

- felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT),
- a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmaknak a magabiztos, kritikus és etikus használatát
    - a társas kapcsolatok,
    - a munka,
    - a kommunikáció és
    - a szabadidő terén.
- Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul:
- az információ
    - felismerése (azonosítása),
    - visszakeresése,
    - értékelése,
    - tárolása,
    - előállítása,
    - bemutatása,
    - cseréje,
- digitális tartalomalkotás és -megosztás, kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A digitális kompetencia az IKT természetének, szerepének és lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, illetve ennek alkalmazását jelenti a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában. Magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. A tanulónak értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket, valamint a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

A szükséges készségek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő keresés, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében. A digitális kompetencia fejlődését segítheti továbbá az aktív részvétel a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban.

Szociális és állampolgári kompetencia

- A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei.
- A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására.
- Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magába foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem főbb eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak valós céljainak, értékeinek és törekvéseinek az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális azonosságtudat fontosságának tudatosítása egyaránt.

Az állampolgári kompetencia kialakítása során olyan képességekre és készségekre is támaszkodni kell, mint a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, valamint a megoldásuk során tanúsított szolidaritás. Ez a kompetencia magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző – helyi, nemzeti és európai – szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, továbbá a részvételt a döntéshozatalban (elsősorban szavazás útján).

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartását. Pozitív attitűd a településhez, az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata, a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek, demokratikus elvek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása. Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntarthatóság támogatását és mások értékeinek, magánéletének tiszteletét is jelenti.

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzék a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket. A kiegyensúlyozott kapcsolatok és a társadalmi életben való aktív, sikeres részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetésmentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak kulturális és társadalmi-gazdasági viszonyaiban, továbbá a nemzeti és az európai identitás kapcsolatának a megértése is.

E kompetencia alapja az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni, figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Nélkülözhetetlen még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés. Az attitűd fontos része a személyes előítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, valamint a változások iránti fogékonyság.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

- segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét,
- ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására.
- Ez
    - tudást,
    - kreativitást,
    - újításra való törekvést és
    - kockázatvállalást jelent,
    - valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében
        - terveket készít
        - és valósít meg.
- Alapját képezi azoknak
    - a speciális ismereteknek,
    - készségeknek
    - és magatartásformáknak,
- amelyekre
    - a mindennapi életben,
    - a társadalomban
    - és a munkahelyen szükség van.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését és a pénz világát érintő magabiztos tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és -vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikus magatartás.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, az alkotó- és újítókészség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség

- az esztétikai megismerést,
- az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását
    - mind a hagyományos művészetek nyelvén,
    - mind a média segítségével,
- különösen
    - az irodalomban,
    - a zenében,
    - a táncban,
    - a drámában,
    - a bábjátékban,
    - a vizuális művészetekben,
    - a tárgyak, épületek, terek kultúrájában,
    - a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezésmódok vonatkozásában is. Ide tartozik az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális és nyelvi sokfélesége megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.

Olyan képességek és készségek értendők ide, mint a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, s ez által az általános életminőség javítása.

A pozitív attitűdök alapját a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az azt támogató készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

A hatékony, önálló tanulás

- az ember képes kitartóan tanulni,
- saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt,
    - ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval.
- Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát.
- Ez egyrészt
    - új ismeretek szerzését,
    - feldolgozását
    - és beépülését,
- másrészt
    - útmutatások keresését
    - és alkalmazását jelenti.
- Arra készteti a tanulót, hogy
    - előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását,
    - a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza:
        - tanulási és képzési folyamataiban,
        - otthon,
        - valamint a munkában egyaránt.
- A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az életben jól hasznosítható, a munka- vagy karriercélok elérését szolgáló tanuláshoz az embernek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie saját képességeiről, a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A pozitív attitűd tanulás iránti belső motivációt feltételez, amelynek folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

5.4. FEJLESZTÉSI TERÜLETEK – NEVELÉSI CÉLJAINK

Nevelési céljaink áthatják a pedagógiai folyamat egészét, valamint egyesítik a hagyományos értékeket és a 21. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

Az erkölcsi nevelés

Alapvető célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Feladatunk, hogy életszerű módon felkészítsük tanulóinkat az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsünk választ találni erkölcsi és életvezetési problémáikra.
Lehetőséget nyújtunk az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokon való megértésére, megvitatására.
Aktív iskolai közösség élet működtetésével és tanári példamutatással is támogatjuk az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet, a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.
A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célunk, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.

Feladatunk**,** hogy tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
Gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célunk, hogy aktív, cselekvő állampolgárokat neveljünk, akikben kialakul az összhang egyéni céljaik és a közjó között.

Ennek érdekében megteremtjük annak a lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. Felkeltjük és erősítjük bennük a törvény tisztelete, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság iránti igényt.
Fejlesztjük kreatív, kritikai gondolkodásukat, elemzőképességüket és vitakultúrájukat, mert a közügyekben való részvétel megkívánja ezeket a képességeket. A tanulók tevékeny részvételére építő tanulásszervezési eljárások (kooperatív technikák) alkalmazásával támogatjuk olyan jellemvonások, tulajdonságok megjelenését, mint a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Célunk, hogy diákjaink ismerjék és megfelelően értékeljék önmagukat, továbbá, hogy társas kapcsolataikban kulturáltan viselkedjenek.

Ezért hozzásegítjük őket ahhoz, hogy érzelmeiket hitelesen fejezzék ki, hogy mások helyzetébe képesek legyenek beleélni magukat, kölcsönösen fogadják el egymást. Törekszünk arra, hogy a kialakított készségekre és a megszerzett tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, és reálisan értékeljék saját személyiségüket, tetteiket. Tudatosítjuk, hogy a saját fejlődését, sorsát és életpályáját az ember maga tudja alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

Célunk, hogy tanulóinkban megerősítsük család kiemelkedő jelentőségét, erősítsük bennük a harmonikus családi életre való igényt.

A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok erősítik azt az igényt, hogy kitüntetett feladatként foglalkozzunk a családi életre neveléssel. ennek keretében közvetítjük a harmonikus családi mintákat, a családi közösségek megbecsülését hangsúlyozzuk. Felkészítjük a gyerekeket a családi életre, erősítjük a felelős párkapcsolatok kialakításának igényét, ismereteket közvetítünk a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Tanítványaink életkorához illő mértékben és módon foglalkozunk a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Célunk, hogy a gyerekek az egészséges testi és lelki állapotot örömteli módon éljék meg.

Ennek érdekében ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
A családdal együttműködve felkészítjük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiváljuk és segítjükk a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célunk a tanulókban a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása.

Ezért – lehetőség szerint – saját élményű tanuláson keresztül megismertetjük ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Fejlesztjük a tudatos, felelős állampolgári léthez elengedhetetlen képességeket, amelyek a segítő magatartás gyakorlásához is szükségesek, számos olyan igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása a.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Feladatunk, hogy a tanulók megtanulják, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel kell használni. Felkészítjük őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekszünk arra, hogy megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő. Felkeltjük az igényt arra, hogy bekapcsolódjanak közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Célunk a későbbi tudatos pályaválasztás előkészítése.

Ennek érdekében – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – betekintést nyújtunk a munka világába. Alkalmat teremtünk olyan tevékenységekre, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, s ehhez megtehetik a szükséges erőfeszítéseket.
Fejlesztjük bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Célunk, hogy a tanulók – életkori sajátosságaikhoz igazodó mértékben és formában – ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. A felnövekvő nemzedéknek ugyanis hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.
Ezért – a 8. évfolyamon önálló tantárgyi keretek között is – biztosítjuk a pénzügyi rendszerre és szabályokra, a banki tranzakciókra és a fogyasztóvédelmi jogokra vonatkozó alapismereteket.

Médiatudatosságra nevelés

Célunk, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.

Feladtunk a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására való igény felkeltése, a médiára vonatkozóan értelmező, kritikai beállítódás kialakítása.
A tanulókat megismertetjük a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Célunk, hogy minden tanulónk elsajátítson számára hasznos és hatékony egyéni tanulási technikákat.

Feladatunk, hogy felkeltsük az érdeklődést az iránt, amit tanítunk, és útbaigazítást adjunk a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban.
Megtanítjuk,

- hogyan alkalmazható a megfigyelés és a kísérlet módszere,
- hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások,
- hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok,
- melyek az egyénre szabott tanulási módszerek,
- miként működhetnek együtt a tanulók csoportban,
- hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.

Olyan tudást kell kialakítunk, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

5.5. ELJÁRÁSOK, MÓDSZEREK, ESZKÖZÖK

A nevelési-oktatási folyamat eszközei és eljárásai egymással összefüggő, egymást feltételező elemi tényezők. A pedagógiai folyamat eszközei mindig kapcsolatban vannak annak módszereivel. Az egyes eljárásokat a kitűzött célok elérése érdekében alkalmazzuk. A módszerek az eljárások kombinációi.
Nevelő-oktató munkánk eljárásai, eszközei igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.
A tanítás-tanulás folyamatában a pedagógus – szakmai szabadságával élve, szaktudását és tapasztalatait hasznosítva – önállóan dönt az alkalmazandó eszközök, módszerek és eljárások tekintetében.

Közös elvek alapján működtetjük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást.

Kiemelt figyelmet szánunk többek között az alábbi pedagógia módszereknek:

- kooperatív tanulási módszerek, technikák,
- egyéni, hatékony tanulási módszerek, technikák,
- projektoktatás,
- játékos tanítási-tanulási módszerek,
- IKT-eszközök alkalmazását igénylő tanítási-tanulási módszerek.

Ezen módszerek, technikák alkalmazása feltételezi alapos ismeretüket is. Első feladatunk tehát továbbképzéseken, belső továbbképzéseken, szakmai konzultációkon és önképzéssel a szakmai-pedagógiai ismeretek felfrissítése, megújítása, új ismeretek elsajátítása, és ezek továbbadása.
Az elméleti alapok megszerzése után kerülhet sor innovatív helyi programok kidolgozására, majd kipróbálásukra. Beválás esetén publikáljuk helyi innovatív programjainkat.

6. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS PEDAGÓGIAI FELADATAI

6.1. GYERMEKIDEÁLUNK

A pedagógushivatás szépsége abban rejlik, hogy részesei lehetünk a gyermeki személyiség ezerféle megnyilvánulásának, tanulóink testi, lelki, értelmi fejlődésének, rövidebb-hosszabb ideig végigkísérhetjük őket azon az úton, amelynek a neve: élet.

Azt szeretnénk, hogy minden tanulónk legyen

- ☺ nyitott,
  - ☹ de ha zárkózott természetű, akkor igyekszünk nyitottabbá tenni.
- ☺ eleven,
  - ☹ de ha csöndes, akkor majd bátorítjuk.
- ☺ magabiztos,
  - ☹ de ha bizonytalan önmagában, akkor segítünk önbizalmat ébreszteni benne.
- ☺ kedves,
  - ☹ de ha morcos, akkor kedvességgel közeledünk hozzá.
- ☺ barátkozó természetű,
  - ☹ de ha magányos, próbáljuk a magányát oldani.
- ☺ szorgalmas,
  - ☹ de ha lusta, igyekszünk kedvet ébreszteni benne a tanulás iránt.
- ☺ okos,
  - ☹ de ha tanulásában akadályokkal küzd, megkeressük benne az egyéb értékeit.
- ☺ tisztelettudó,
- ☺ kitartó, de ne legyen önfejű,
- ☺ ambiciózus, de ne legyen törtető,
- ☺ együttműködő, de ne legyen konformista,
- ☺ szeressen iskolába járni, szeresse iskoláját.

6.2. A TANULÓK SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉSÉBŐL ADÓDÓ FELADATAINK AZ EGYES PSZICHOLÓGIAI SZAKASZOKBAN

Kisiskolás kor (6-8. év) – általános iskolában alapvetően az 1-2. évfolyam

A gyerekek nagy része iskolaéretten kerül az első osztályba, hatalmas tudásvággyal, ismeret- és teljesítményigénnyel. Interperszonális kapcsolataikat erősen meghatározza a számukra fontos személyekhez – szülőkhöz, pedagógusokhoz – való kötődés. Az új követelményeknek való megfelelés számos képességbeli és személyiségbeli tényezőt igényel, ezért a jelentkező problémák nagy része beilleszkedési nehézségekben, tanulási nehézségekben és magatartásproblémákban fejeződik ki.

Feladataink:

- Az iskolai életbe való beilleszkedés megkönnyítése. Kapcsolat az óvodával. A tanulók megismerése.
- A különbségek mielőbbi feltérképezése, a különleges bánásmódot igénylő tanulók részére egyénre szabott fejlesztési terv készítése.
- Differenciált egyéni fejlesztéssel a bármilyen tekintetben lemaradók felzárkóztatása, a bármilyen tekintetben tehetségesek továbbfejlesztése.
- A sajátos nevelési igény felismerése, diagnosztizálása, különös tekintettel a dyslexiára, a dysgraphiára és a dyscalculiára, együttműködve fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal és pszichológussal és az érintett szakintézményekkel.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése, együttműködve fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal és pszichológussal és az érintett szakintézményekkel.
- A szülő megnyerése személyes konzultáció vagy esetmegbeszélés során a preventív vagy korrekciós feladatokhoz szükséges nevelési módszerek alkalmazására és új nevelési stratégiák kidolgozására.

Prepubertás kor (9-11. év) – általános iskolában alapvetően a 3-5. évfolyam

Az ebben a korban lévő gyerekek viselkedésére jellemzőek még továbbra is a kisiskolás jegyek, de a korszak végén elkezdődik egy önállósulási törekvés, a felnőtt-kapcsolatok helyét a társkapcsolatok fontossága veszi át. A személyiség és önismeret alakulásában egyre nagyobb szerepet játszanak a kortárscsoportok, az ebben a korszakban megfigyelhető érzelmi-hangulati labilitás már a serdülőkor előfutára. Ebben az időszakban is jelentkezhetnek magatartásproblémák.

Feladataink:

- Szerepvállalás motiválása különböző iskolai közösségekben. A kortárscsoportok pozitív befolyásoló hatásának erősítése.
- A tanulás iránti kedv fenntartása változatos óraszervezéssel és egyéb ösztönzők alkalmazásával.
- A tanulás tanítása. Tanórán kívüli foglalkozások szervezése az egyéni tanulási technikák megismerésére és elsajátítására.
- Az érzelmi-hangulati labilitás mélyebb hátterének diszkrét felkutatása, a problémák kezelése.
- Az önállósodási törekvések támogatása, és reális alapokon tartása: a bátortalanok biztatása, a túlzó megnyilvánulások gyengítése.
- A kortárscsoportok rosszirányú befolyásának gyengítése.

Pubertás kor (12-14. év) – általános iskolában alapvetően a 6-8. évfolyam

A gyermek szervezetében – a termelődő nemi hormonok miatt – a felnőtté válás felé mutató fizikai átalakulások indulnak be, amelyeket érzelmi változások is kísérnek. Fokozódik a másik nem iránti érdeklődés, a nemiség, a szexualitás előtérbe kerül. Jellegzetes viselkedéssé válik a fiúk körében az agresszivitás és a vakmerőség. A káros szenvedélyek kipróbálására való „kedv" erősödik, mert ez a kamasz számára a felnőttekhez való tartozást szimbolizálja.
Komoly szociális és pszichológiai problémát okozhat a testi fejlődés késése, amihez gyakran az érzelmi élet késése is társul.
Az önmegismerés igénye erősödik, jellemző az identitáskeresés, az önállósulási törekvés, a felnőttektől eltérő véleményalkotás, a kritikai hajlandóság. A pedagógusok ekkor jelzik a legtöbb magatartásproblémát.

Feladataink:

- Önismereti foglalkozások, játékok szervezése lehetőség szerint szakemeber bevonásával.

- Felvilágosító programok szervezése változatos módszerekkel. Témák: a nemi érés, a szexualitás, a káros szenvedélyek.
- Pályaválasztási tájékoztatás és tanácsadás. Segítségnyújtás a reális választásban és a protokoll lefolytatásában.

7. TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés megvalósítása nem csupán pedagógiai, de népegészségügyi és össztársadalmi cél is.

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljes körű. Ez pedig akkor teljesül, ha

- a fő egészségkockázati tényezők mindegyikére vonatkozik, nem csupán egy-két területet emel ki,
- folyamatosan és rendszeresen jelen van az iskola mindennapi életében, nem szűkül le egy-egy akcióra,
- megvalósításában az iskola valamennyi tanulója és alkalmazottja részt vesz,
- bevonja a szülőket és az iskola társadalmi környezetét (civil szervezetek, fenntartó).

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI ALAPFELADATOK

- egészséges táplálkozás
- mindennapi testnevelés/testedzés
- személyiségfejlesztés
- egészségfejlesztési ismeretek oktatása

A teljes körű egészségfejlesztés éves programja a mindenkori tanév munkatervének részeként készül, rendezvényeit az eseménynaptár tartalmazza.

Az alapfeladatokat a lentebb felsorolt témakörökben az alábbi választható feladatokkal, tevékenységekkel és/külső személyekkel, az alábbi helyszíneken kívánjuk megvalósítani. Egy adott tanévben a munkaterv tartalmazza a teljes körű egészségfejlesztés aktuális teendőit.

	feladatok, tevékenységek	
egészséges táplálkozás	együttműködés kialakítása helyi termelőkkel, kereskedőkkel	táplálkozási vetélkedő
	együttműködés a diákétkeztetés biztosítóival	iskolapiac
	részvétel az iskolagyümölcs és az iskolatej programban	tanítási órák anyaga
	szaktanácsadás, szakemberek meghívása	szülők
	belső pályázatok kiírása	civilszervezetek
	pályázatok benyújtása	
mindennapos testnevelés/testedzés	mindennapos testnevelés bevezetése tanítási órákon	iskolai sportkör
	mindennapos testedzés biztosítása tanórán kívül	sportnapok
	együttműködés sportegyesületekkel, sportszervezetekkel	családi sportnapok
	szabadidős sportprogramok szervezése	sulimarathon váltó
	gyógytestnevelés biztosítása	tánc és mozgás
	művészeti iskola tánc tanszakán néptánc oktatása	dráma és tánc óra
	könnyített testnevelés biztosítása a testnevelési órákon	flashmob
	munkahelyi torna óraközi szünetben	
személyiség-fejlesztés	személyközpontú pedagógiai módszerek alkalmazása	népi játékok
	művészeti iskola – művészetek személyiségfejlesztő hatása	népi rítusok
	tanítási órák – művészetek személyiségfejlesztő hatása	mese
	kiscsoportos és egyéni fejlesztő foglakozások	ének
	önismereti, önmegvalósító, önkifejező foglalkozások	zene
	vetélkedők, versenyek szervezése	tánc, táncház
	szülők, civilszervezetek	
egészségfejlesztés	egészségtan – a biológia tantárgy része	konzultációk
	környezetismeret, természetismeret órákon rendszeresen	szakemberek
	egyéb tanítási órákon alkalomszerűen	bemutatók
	vetélkedők, versenyek	szülők
	interaktív programok	civilszervezetek

AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI ISMERETEK VÁLASZTHATÓ TÉMAKÖREI AZ ISKOLÁBAN

- az egészség fogalma
- a krónikus beteg egészsége
- az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk
- a környezet egészsége
- az egészséget befolyásoló tényezők
- szájhigiénia
- a jó egészségi állapot megőrzése

- a betegség fogalma
- megelőzhető betegségek
- a táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása
- lelki eredetű táplálkozási zavarok
- a beteg ember táplálásának sajátosságai
- a testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- az egészséghez szükséges testmozgás
- a szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában
- a felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában
- gerincvédelem, gerinckímélet
- balesetek, baleset-megelőzés
- a lelki egészség
- önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében
- a két agyfélteke harmonikus fejlődése
- az érett, autonóm személyiség jellemzői
- a társas kapcsolatok
- a nő szerepei
- a férfi szerepei
- a társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs
- a családi élet – kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek
- a gyermekáldás
- a várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére
- a gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában
- a szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés)
- művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai
- a média egészséget meghatározó szerepe
- médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja
- fogyasztóvédelem
- az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás
- tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulók segítése
- iskola-egészségügy igénybevétele
- az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele
- otthoni betegápolás

A HATÉKONY EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI STRATÉGIA VÁRHATÓ HATÁSAI

- a tanulási eredményesség javulása,
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése,
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése,
- bűnmegelőzés,
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal,
- az önismeret és önbizalom javulása,
- az alkalmazkodó készség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása,

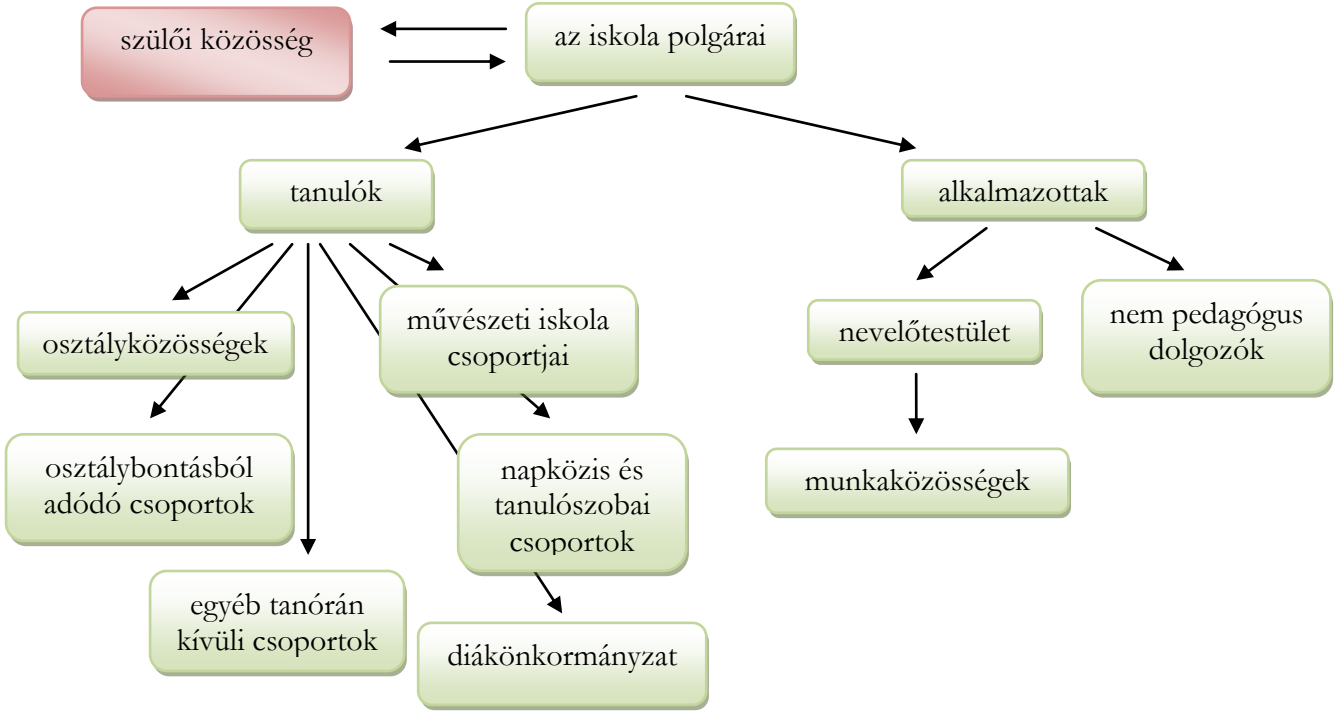
- érett, autonóm személyiség kialakulása,
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése,
- a társadalmi tőke növelése.

Tudjuk jól, hogy ezek az eredmények jellemzően hosszabb távon jelentkezhetnek, azonban az egyéni (személyes) életben és össztársadalmi szinten is rendkívül erőteljes pozitív befolyással bírnak. Annak érdekében, hogy egészségfejlesztési-egészségnevelési programunk eredményességéről meggyőződjünk, az alábbi akcióterv alapján folytatjuk tevékenységünket:

2013/2014. tanév	helyzetfelmérés – adatelemzés – céltételezés – feladatok meghatározása szülői, tanulói és tanári igények azonosítása a témában a hagyományos egészségnevelési programok megtartása egészségfejlesztési koordinátor választása (A mindenkori PRÖKO MKV) a teljes körű egészségfejlesztési program részletes kidolgozása kapcsolatépítés
2014/2015. tanévtől	a teljes körű egészségnevelési program koordinált működtetése folyamatos nyomon követés mérések, értékelések célok revíziója

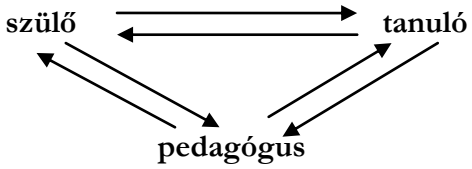
8. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

A közösség egy olyan embercsoport, amelynek tagjait közös cselekvési indítékok tartják össze. Ez megnyilvánul a kohézióban, a kapcsolódások sűrűsödésében, és ennek tudati megfelelőjében: az összetartozásban, a szolidaritás érzésében, és a „mi” élményében.

Iskolánkban a fenti formális – azaz intézményesen szabályozott –, egymással számos tekintetben és viszonylatban kölcsönhatásban lévő közösségek léteznek.

Az iskola szereplői:

Az iskola szereplői közötti együttműködés és a kapcsolattartás formáját és rendjét az iskola szervezeti és működési szabályzata határozza meg.

A tanulói személyiség fejlesztése egyrészt a pedagógusok és a diákok közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösségre ható tevékenységekkel. Mindez feltételezi az iskola szereplőinek hatékony együttműködését.

Annak érdekében, hogy a tanulók

- megismerjék és gyakorolják a demokrácia elemeit,
- érvényesítsék jogaikat,
- kötelességeik teljesítéséhez segítséget kapjanak,
- gyakorolják a közösség szolgálatát,
- képesek legyenek alkalmazkodni az eltérő nézetekhez,

feladatunk:

- az osztályközösségek, a diákképviseleti fórumok és az iskolagyűlés működésének elősegítése és koordinálása,
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása,
- a közösségfejlesztés tanórai és tanórán kívüli programjainak meghatározása, és az éves munkatervben való ütemezése.

Annak érdekében, hogy a pedagógusok

- képesek legyenek a kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra,
- vegyék észre az ő gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat,
- rendelkezzenek alkalmazható kommunikációs, döntési, szervezési és elemzőkészséggel és ténylegesen is alkalmazzák azokat,

feladatunk:

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményen keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselet és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;

– a pedagógusok és a tanulók valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok, szülők akadémiája-programsorozat);
– a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

Annak érdekében, hogy a szülők

– mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz,
– kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához,
– együttműködhessenek a pedagógusokkal gyermeke nevelésében,

feladatunk:

– partnerközpontú kapcsolat kiépítése a szülőkkel,
– a nevelési kérdések megvitatásának folyamatába az érintettek minél szélesebb körű bevonása,
– a szülői összejövetelek alkalmával az igazgatói tájékoztatás lehetőségének megteremtése,
– a szülőkkel való találkozás alkalmával a gyermek pozitívumainak erősítése,
– őszinte, támogató légkör kialakítása, annak érdekében, hogy a szülő elmondhassa a véleményét,
– a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

8.1. A TANULÓI KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS KIEMELT PEDAGÓGIAI FELADATAINK

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Ennek keretében:

– Kialakítjuk az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségeket, majd ezek életét tudatosan és tervszerűen fejlesztjük.
– Létrehozzuk és működtetjük a közösségen belüli a kölcsönhatások feltételrendszerét (perspektívák, hagyományok,…)
– Megalkotjuk a közvélemény irányításának speciális feltételrendszerét: az információs és értékelő fórumokat, szerveket, kereteket.

A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

Ennek keretében:

– A tanulói közösségek irányításában alkalmazkodunk a diákok életkorral változó közösségi magatartásához, melynek során heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségük lassan autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válik.

Az önkormányzás képességének kialakítása

Ennek keretében:

- A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közös céltételezés képességét.
- Arra törekszünk, hogy a cél eléréséért a közösség tagjai összehangolt módon tevékenykedjenek, majd az elvégzett munkát közösen értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Ennek keretében:

- A tanulói közösségek tevékenységét tudatosan tervezzük és folyamatosan szervezzük.
- A tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak ápolása és fejlesztése

Ennek keretében:

- Kialakítjuk, ápoljuk és folyamatosan fejlesztjük a kisebb-nagyobb tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszerét.
- Hagyományápoló és –teremtő tevékenységünket egyensúlyban tartjuk.
- Rendszeresen értékeljük tevékenységeinket, rendezvényeinket, és az iskola minden szereplőjének igényét figyelembe véve alakítjuk azokat.

8.2. CÉLOK ÉS FELADATOK AZ EGYES TANULÓI KÖZÖSSÉGEKBEN

Osztályközösségek – alsó tagozat

Cél: Az osztályközösség megszervezése. Működő közösség kialakítása.

Feladatok:

- A közös játék szabályainak elsajátíttatása, betartatása.
- Felelősi rendszer kialakítása.
- Egymás elfogadtatása.
- Az osztálytárs segítésének megtanítása (gyengébb, vagy beteg gyermekkel történő foglalkozás).
- Önállóan elvégzendő feladatok vállaltatása az osztályért.
- Konfliktushelyzetek megbeszélése, megoldása a státuszokért vívott versenyben.
- Az iskola belső rendjének megismerése, betartása (házirend).

Osztályközösségek – felső tagozat

Cél: Az osztályközösség megszilárdítása. Működő közösség átvétele, építése.

Feladatok:

- Egymás megbecsülése.
- Az önmagáért, és a társakért való felelősségérzet kialakítása.
- A másság és önmaguk elfogadására nevelés.

- Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése.
- Mások véleményének elfogadása, az egészséges vitaszellem kialakítása.
- Önálló véleménynyilvánítás az értékelésnél, jutalmazásnál, a magatartási és szorgalmi jegyek elbírálásánál.
- Önállóan elvégzendő feladatok vállaltatása az osztályért, iskoláért.
- Aktív részvétel a diákönkormányzat munkájában.
- Konfliktushelyzetek megbeszélése, megoldása a státuszokért vívott versenyben, amely a kamaszkorral újra kezdődik.
- A szabadidő részben önálló megszervezése, közös programok kialakítása (pl.: mozi látogatás, mikulás délután).
- Részvétel iskolai versenyek, rendezvények megszervezésében, lebonyolításában.
- Az iskola belső rendjének betartása (házirend).

Alsó és felső tagozaton egyaránt

Feladatok:

- Az osztályközösség normázásának megfigyelése, esetleg befolyásolása.
- Az osztály saját hagyományrendszerének kialakítása (pl. karácsonyi ajándékozás).
- Közös kirándulás szervezése.
- Közös – adott esetben aktív – részvétel az iskolai rendezvényeken.
- Szociometriai felmérések készítése tanév elején és végén, majd ennek kapcsán megbeszélés az érintett pedagógusokkal. A szociometriai felmérést a munkaközösségvezetők irányításával az osztályfőnökök végzik.

8.3. HAGYOMÁNYAINK

A valahova tartozás tudatát, a közösségi eszmék és értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és -megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében. Iskolánk hagyományrendszerének működtetésével és folyamatos fejlesztésével az is a célunk, hogy megteremtsük az intézmény egyéni arculatát.
Iskolánk tudatosan őrzi, ápolja és folyamatosan bővíti hagyományait. A rendszeresen ismétlődő események, szokások és jelképek erősítik az iskolához való tartozást.

1996-ban vette fel iskolánk Pittner Dénes nevet. A róla való – az áprilisi Dénes nap hetében tartott – megemlékezés azóta hagyományrendszerünk fontos része. Tanítás nélküli munkanapon sport- és kulturális programokat szervezünk, felkeressük névadónk sírját, ahol végakaratának megfelelően egy hársfa őrzi örök nyugalmát. De nem feledkezünk meg temetőben nyugvó többi egykori tanárunkról sem.

A szimbólumok terén az iskolazászló képviseli a hagyományosságot. A szülői közösség által adományozott nemzeti színű zászlót a tanév folyamán az iskolában őrizzük.
A nemzeti ünnepekről való megemlékezésekre a zászlóvivők vihetik. Ballagáskor végigkíséri a búcsúzó nyolcadikosokat.
Az zászlóvivő tanulókat a nyolcadik osztályos, ballagáskor a 7. osztályos tanulók közül a nevelőtestület egyetértésével az iskolai diákönkormányzat vezetősége bízza meg. Zászlóvivő tanuló csak az lehet, akit arra érdemesnek talál a közösség.

8.3.1. Az iskolai rendezvények hagyománya

Minden szervezet számára fontosak a hagyományok, így mi is kiemelt feladatunknak tartjuk a saját hagyományaink ápolását, fejlesztését és bővítését. Az intézmény jó hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége. Az iskolai ünnepélyek, megemlékezések a tanulók nemzeti identitástudatának fejlesztésére, hazaszeretetük mélyítésére, az egymás iránti tisztelet, türelem alakítására, a közös cselekvés örömére, az új közösségek formálására szolgálnak.

A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, időpontokat, valamint felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervben határozza meg.

Ünnepélyeink, programjaink a tanév során

1. félév			
szeptember	tanévnyitó ünnepély	december	mikulás
	papír- és vasgyűjtés		lucázás
október	az aradi vértanúk napja		a művészeti iskola növendékeinek bemutatkozása: hangverseny, kiállítás, táncbemutató
	ünnepi megemlékezés – 1956. október 23.		karácsony
november	Márton napi vigadalom	január	magyar kultúra napja
	táplálkozási vetélkedő		

2. félév			
február	farsang	május	szülők-nevelők bálja – a 8. osztályosok tánca*
			Dolina-túra (fakultatív)
	a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja		osztálykirándulások (szükség esetén más időpontra is tehető)
március	ünnepi megemlékezés – 1848. március 15.	június	a nemzeti összetartozás napja
	nyílt tanítási napok		pedagógus nap*
április	Pittner-nap		a művészeti iskola növendékeinek bemutatkozása
	papír- és vasgyűjtés		gyermeknap/tanévzáró buli
	a költészet napja – szavalóverseny		tanévzáró ünnepély/ballagás
	a holokauszt áldozatainak emléknapja		
	a Föld napja	nyár	önköltséges nyári táborok

*: A szülői közösség szervezésében.

9. KAPCSOLATTARTÁS AZ ISKOLA SZEREPLŐI KÖZÖTT ÉS AZ ISKOLA PARTNEREIVEL

9.1. BELSŐ KAPCSOLATAINK

Az iskola belső kapcsolatait a szereplők (tanulók – szülők – pedagógusok) közötti együttműködés jelenti.

9.1.1. Szülő-pedagógus kapcsolat

Célunk a tanuló személyiségének harmonikus fejlesztése, amely feltételezi a nevelés két alapvető közösségének – a családnak (a szülőknek) és az iskolának (a pedagógusoknak) – a koordinált, aktív együttműködését.

A tanuló nevelését a szülők kezdik meg és megteremtik a családban az egészséges testi és pszichikus fejlődés feltételeit. A szülők segítik a gyermeket az első beilleszkedésben, a családi élet szokásrendjéhez való alkalmazkodásban. A családban sajátítja el a társas érintkezés szabályait és szokásait, formálódik viszonya a felnőttekhez, szerzi első esztétikai élményeit. A szülők nevelésben betöltött szerepe rendkívüli jelentőséggel bír, minden további nevelői befolyás érvényesülésére erőteljesen kihat.

A pedagógusok a szülők által elkezdett nevelést folytatják, kiegészítik azt. Ahhoz, hogy a közös nevelés a tanuló érdekeit, fejlődését szolgálja, azonos elveken kell alapulnia, szükséges a szülők és a pedagógusok összehangolt, partneri együttműködése.
A szülők és tanárok közötti együttműködés szervezett formája a szülői közösség működése.

9.1.1.1. A szülők szerepe a közös feladatvállalásban

A legfontosabb feladat gyermeke tanulmányi előmenetelének és szociokulturális fejlődésének követése:

- az iskolai teljesítmények folyamatos ellenőrzése,
- az iskolai feladatok, vállalások figyelemmel kísérése,
- szükség esetén az otthoni tanulmányi munka (házi feladatok, szorgalmi feladatok, felkészülés) segítése,
- rendszeres beszélgetés, a gyermek meghallgatása,
- gyermeke baráti körének megismerése.

A családon belül adódó problémák igény szerinti megosztása az osztályfőnökkel, megoldások keresése.
Tapasztalatcsere a szülői értekezleteken a többi szülővel.
Segítőszándékkal történő őszinte véleménynyilvánítás minden fórumon (fogadóóra, szülői értekezlet, szülői közösség értekezlete…).
Ötletnyújtás a szülői értekezletek témáihoz, kapcsolódva az adott osztály aktuális problémáihoz, pl.: kirándulás, magatartási gondok megoldása, közös nevelési célok, értékek meghatározása.
Az iskolai ünnepélyeken, rendezvényeken való aktív, partneri részvétel, közreműködés a programok szervezésében, lebonyolításában megállapodások alapján.

9.1.1.2. A pedagógusok szerepe az együttműködésben

- Rendszeresen és folyamatosan tájékoztatást nyújtanak a tanulók előmeneteléről, magatartásáról elsősorban az elektronikus naplón keresztül.
- Az osztályfőnökök havi rendszerességgel ellenőrzik a napló és az ellenőrző jegyeinek egyezését azon tanulók esetében, akik számára az elektronikus napló elérhetetlen.
- Minden szaktanár ismerteti a tantárgyhoz fűződő elvárásait, az adott tanórákon, amelyeket a szülő felé is továbbít a megfelelő fórumokon (szülői értekezlet, fogadóóra, ellenőrző, üzenő füzet…).
- Az osztályfőnökök – az intézményi szintű egyeztetést követően – gondosan megtervezik a szülői értekezleteket. Jelentős problémák vagy gyors döntést igénylő helyzetek esetén rendkívüli szülői értekezletet hívhatnak össze az igazgató engedélyével.
- Egyéni fogadóórákat tartanak.
- Nyilvános fórumokat, konzultációkat szerveznek különböző témákban, akár külső előadók, szakemberek meghívásával is (pl. szenvedélybetegségek, aktuális egészségügyi problémák, tanulási, magatartási zavarok, serdülőkori problémák, az iskola működésére vonatkozó törvényi változások…).
- A tanulók érdeklődésének, képességeinek megfelelő szakköröket szerveznek.
- Családlátogatásokat kezdeményeznek.
- Közös programok szervezése: kirándulások, táborozások, színházlátogatás, múzeumok megtekintése.

9.1.1.3. A szülő-pedagógus kapcsolat szintjei

- *intézményi szint:*
  - az iskolavezetés megbeszélései a szülői közösség elnökével vagy választmányával,
  - a munkaterv eseménynaptára szerinti programok, rendezvények,
  - közösen szervezett kötetlen programok.
- *osztályok szintje:*
  - évi rendes és rendkívüli szülői értekezletek,
  - családlátogatások,
  - a munkaterv eseménynaptára szerinti programok, rendezvények,
  - közösen szervezett kötetlen programok.
- *szaktanári/tanítói szint:*
  - fogadóórák.

Szülői értekezletek és fogadóórák

Szülői értekezleteket a tanév elején, félévkor és a tanév végén szervezünk. A szülői értekezletek célja nem az egyes tanulókra vonatkozó, személyes jellegű tájékoztatás. Az egész osztályközösséget vagy az intézmény nagyobb közösségeit érintő ismeretek megosztására, a közösségeket érintő döntések meghozatalára, javaslattételre, aktuális vagy általános problémák megvitatására szolgáló fórum. Rendkívüli szülői értekezlet összehívására indokolt esetben bármikor sor kerülhet.

Az egyes tanulók iskolai előmenetelével kapcsolatos, személyes jellegű témák megbeszélésére a fogadóórák szolgálnak. A kötött időben tartott fogadóórákon túl, az iskola pedagógusai egyéni egyeztetést követően is tartanak fogadóórát azon szülők számára, akik ezt igénylik.

9.1.1.4. A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

Szülői értekezletekre a belépő tantárgyakat tanító pedagógusok meghívása, akik ismertetik a követelményeket, az elvárásokat, bemutatják a tantárgy tanulásának hatékony módszereit.

Pályaválasztási foglakozás szervezése 7-8. osztályos tanulók részére: például meghívott szülők (pl.: autószerelő, asztalos, szakács, eladó, tanár, orvos, mérnök…), pályaválasztási tanácsadó vagy üzemlátogatás révén.

A tanulók munkáinak bemutatása. (pl.: évenkénti kiállítás keretében).

Az együttműködés formái: fogadóórák, szülői értekezletek, nyílt tanítási napok, hagyományos rendezvények, szabadidős programok.

9.1.2. Tanár-diák kapcsolat

A tanulók és a pedagógusok kapcsolata nem csupán formája vagy módja a szervezet lényegének, ez az interakció maga alkotja az iskola lényegét. Minél szorosabb ez a kapcsolat, minél jobban ismeri a pedagógus a tanuló életkörülményeit, pszichikumát, szokásait annál nagyobb mértékben tudja befolyásolni még azokat a hatásokat is, amelyek felett – közvetlenül – nincs hatalma. Tehát a személyiségmegismerés, a fejlődési tendenciák pontos felfedezése az őszinte együttműködés alapja.

A tanuló és a pedagógus együttműködésének formái a tanórák és a tanórán kívüli foglalkozások, amelybe beletartozik a diákönkormányzati tevékenység is, és az iskolán kívül szervezett programok is.

9.1.2.1. Együttműködési formák

Kötött formák:

- a tanulók és a pedagógusok órarendje és tanórán kívüli foglalkozási rendje szerinti foglalkozások,
- a munkaterv eseménynaptára szerinti programok, rendezvények,
- diákgyűlések,
- iskolagyűlések.

Kötetlen formák:

- egyéni vagy csoportos beszélgetések, konzultációk,
- szabadidőben szervezett osztály- vagy csoportprogramok.

9.2. AZ ISKOLA KÜLSŐ KAPCSOLATAI

Iskolánk nevelő-oktató tevékenységét sokoldalúan támogatják azok a közművelődési és közoktatási intézmények és szervezetek, amelyekkel hosszabb-rövidebb ideje kapcsolatban állunk.

9.2.1. A tanulók beiskolázását és továbbtanulását segítő kapcsolatok

- a helyi Aprók Háza Óvoda,
- Monor és Gyömrő középfokú oktatási intézményei,
- pedagógiai szakszolgálatok

A kapcsolattartás formái: tapasztalatcserék**,** tájékoztató szülői értekezletek**,** előkészítő foglalkozások**,** szaktanácsadás.

9.2.2. A nevelőtestület szakmai továbbképzését, önképzését segítő kapcsolatok

- egyetemek, főiskolák,
- megyei és országos szintű szakmai-pedagógiai intézetek,
- tankönyvkiadók,
- továbbképzéseket biztosító egyéb szervezetek,
- szaktanácsadók, szakemberek
- tankerületen belül és kívül általános iskolák

9.2.3. A közművelődést segítő kapcsolatok

- budapesti színházak, múzeumok és más művelődési intézmények,
- községi könyvtár,
- monori Vigadó,
- monori művelődési központ.

10. A TANULÓK RÉSZVÉTELE AZ ISKOLAI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN

A tanulók a mindenkor hatályos vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint vesznek részt az intézményi döntési folyamatokban.

Az intézményvezetés – kötelezettségeinek eleget téve – minden előírt esetben felkéri a diákönkormányzat képviselőin keresztül az iskola tanulóit a véleménynyilvánításra. A nevelőtestület döntései meghozatalakor mérlegeli a diákok javaslatait, és a lehetőségekhez mérten figyelembe veszi azokat.

Az iskolavezetés és a nevelőtestület igényli a tanulói vélemények informális úton való megszerzését is, szívesen tájékozódik kötetlen, baráti beszélgetéseken.

A döntési folyamatban való részvétel gyakorlati rendje

- Az igazgató előzetesen írásban vagy elektronikus úton eljuttatja a diákönkormányzat részére az általa vagy a nevelőtestület által elkészített intézményi dokumentumtervezetet, vagy annak véleményezendő részletét, mellékelve a szükséges információkat, instrukciókat.
- Ha a dokumentum elkészítése azt kívánja meg (pl. éves eseménynaptár) a tervezet elkészítése előtt kér javaslatokat a tanulóktól. Az éves munkaterv összeállítása kapcsán ez konkrétan azt jelenti, hogy a tanulók (osztályközösségek, diáktanács) az előző tanév végén adhatják le véleményüket, javaslataikat a következő tanévre vonatkozóan.
- A diákok számos esetben egyénileg és osztályszinten is tehetnek javaslatokat.
- Amennyiben a diákönkormányzat igényli, az iskolavezetés konzultációs lehetőséget biztosít a tanulói vélemények kialakítása előtt.
- A diákönkormányzat határidőre írásban megküldi javaslatait, véleményét az iskola igazgatójának.
- Az igazgató tájékoztatja a nevelőtestületet a diákönkormányzat véleményéről, és kéri annak lehetőség szerinti figyelembe vételét a nevelőtestületi döntés meghozatalakor.

- Az igazgató szóban tájékoztatja a diákönkormányzat pedagógus vezetőjét és diákelnökét a nevelőtestületi döntésről, és – amennyiben iskolai dokumentum elfogadása volt a téma – átnyújtja nekik az elfogadott dokumentum egy példányát.
- A diákönkormányzat tanárvezetője a pedagógia tanács üléseinek javaslattevő, konzultációs és véleményező joggal rendelkező – állandó meghívottja minden tanulókat érintő napirendben.
- A tanulói közösségeket érintő napirendek tárgyalására a diákönkormányzat diákelnöke is meghívást kap.

11. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKÁRA

11.1. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI A NEVELÉS-OKTATÁS FOLYAMATÁBAN

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai-pedagógiai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül, az iskolai tantárgyfelosztásban és az intézmény egyéb dokumentumaiban meghatározottak alapján.

A pedagógus többek között:

- rendszeresen felkészül tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira,
- feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit tudatos megfigyeléssel, változatos közös tevékenységek szervezésével és különböző vizsgálatok segítségével érhet el,
- tervszerűen végzi a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában,
- tanórai munkáját a tanulók adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi,
- tanórai differenciálással, egyéni tehetséggondozó foglalkozás szervezésével és tanulmányi versenyekre való felkészítéssel segíti a valamely területen tehetséges tanulók további fejlődését,
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat,
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai-pedagógiai tudását, törekszik a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére,
- nagy gondot fordít a módszertani innovációra,
- szakmai javaslatait, problémáit, a tanulókkal kapcsolatos észrevételeit kötetlen módon is megkonzultálja kollégáival,
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló módon,
- törekszik arra, hogy az írásbeli és a szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen,
- az írásbeli számonkéréseket a következő tanórára, de legkésőbb tíz munkanapon belül kijavítja,
- ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja a kötelező házi feladatokat,
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására,
- nyugodt légkört, türelmes, elfogadó környezetet biztosít tanulói számára,

- az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakértői vélemények ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor és osztályzásakor,
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően,
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során,
- fejleszti a tanulók együttműködési készségét, önállóságát és öntevékenységét a tanítási órákon és tanórán kívüli foglalkozásokon,
- a közös tevékenységek során gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait,
- folyamatosan eleget tesz adminisztratív kötelességeinek,
- gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről.

11.2. AZ OSZTÁLYFŐNÖK TEVÉKENYSÉGE

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerésére és az osztályközösség arculatának formálására kiváló lehetőségeket kínálnak számára az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdélutánok, sportfoglalkozások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások…

Az osztályfőnök tevékenységének eredményessége érdekében kapcsolatot tart a szülőkkel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Munkájában kritikus pont a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Felső tagozaton osztályfőnöki órák egészítik ki a nevelő munka színtereit, amelyeken sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. A foglalkozásokat a mai fiatalokhoz közel álló tartalommal és formában tervezzük és szervezzük. Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe is.

Célunk, hogy a tanulók gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak. A tanár „csak" társ legyen a megoldáskeresésben. Teremtsen serkentő környezetet, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Adjon biztonságos hátteret a gyerekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak, amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi-emberi mintáikat, élményeiket saját környezetükből hozzák.

Az osztályfőnöki órákon olyan légkört alakítunk ki, amely feloldja a tanulókban lévő gátlásokat, segíti őket abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a „kényes" témákban is. Ezt segíthetjük azzal is, ha szakítunk a hagyományos, merev tantermi berendezéssel, elhelyezéssel. Választhatunk a megszokott tantermi környezet helyett más helyszínt (pl.: könyvtár, szabadtér) is az órák megtartásához.

12. KIEMELT FIGYELMET (KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT) IGÉNYLŐ TANULÓK

A köznevelési törvény értelmében kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igényel:

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,
- a sajátos nevelési igényű tanuló,
- a tehetséges tanuló, valamint
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.

Iskolánk valóban kiemelt figyelmet kíván fordítani a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra. Ezen munkában a nevelőtestület tagjai mellett speciális szakemberekre – fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, tehetséggondozó szakember, gyermekvédelmi és családsegítő szakember) is számítunk.

12.1. FEJLESZTÉS - FELZÁRKÓZTATÁS

A fejlesztés azon képességek, részképességek, területek speciális javítását jelenti, amelyek egy tanuló esetében kevésbé fejlettek, gyengébben funkcionálnak, így iskolai teljesítményét hátrányosan befolyásolják. A teljes személyiséget érintő, komplex tevékenységrendszer.

A fejlesztés célja a teljes gyermeki személyiség fejlődése, a részképességzavarok megszüntetése, az ismeretek mélyítése, bővítése.

Ha a pedagógus egy tanulónál tartósan tanulási vagy magatartási problémákat észlel, szülői támogatással kezdeményezi a gyermek vizsgálatát a nevelési tanácsadóban. A fejlesztésbe azon tanulók kerülnek be, akik számára ezt a szakvélemény előírja. Indokolt esetben a nevelési tanácsadó a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság vizsgálatát is javasolja.

Milyen jelekre kell feltétlenül odafigyelni?

A tanuló segítségre szorul, ha

- érzelmileg sivár,
- túlságosan zárkózott,
- türelmetlen, fegyelmezetlen,
- alkalmazkodni képtelen,
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú,
- dacos, agresszív, erőszakos,
- lusta, fáradékony,
- erkölcsi vétségeket követ el,
- szórt figyelmű, nehezen tud koncentrálni,
- gyorsan elfelejti, és nehezen idézi fel a tanultakat,
- kézügyessége fejletlen,
- lassan vált át egyik feladatról a másikra,
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak.

Az iskolában végzett fejlesztés szervezeti formái

Amennyiben van, fejlesztő szakember vagy utazó gyógypedagógiai szolgálat által végzett foglalkozások a szakértői véleményben rögzített óraszámok mértékében:

- egyéni fejlesztés (1-3 fő),
- kiscsoportos fejlesztés (4- 8 fő),

pedagógus által végzett tevékenységek:

- felzárkóztatás, korrepetálás tanórán kívül,

- egyéb tanórán kívüli foglalkozások (pl. önismereti csoportok, beszélgetések, előadások, interaktív programok),
- tanórán kívüli programok (pl. játék, munkavégzés, séta, kirándulás, sport)
- differenciált egyéni foglalkoztatás a tanítási órákon.

A fejlesztés módszerei

A fejlesztő foglalkozásokon alkalmazott módszerek megválasztása a fejlesztést végző külső szakemberek feladata.

Mi magunk – az általunk végzett fejlesztő tevékenységek során – úgy válogatjuk módszereinket, hogy azok figyelembe vegyék a tanulók sajátos egyéni és életkori sajátosságait csakúgy, mint azt, hogy ezen különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelése-oktatása integrált módon történik.

Rövid távú célunk, hogy megteremtsük az ún. kéttanáros modell személyi és anyagi feltételeit. Ezen módszer alkalmazásával tovább nőhet az integráltan nevelt-oktatott, különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás hatékonysága.

Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez

1. félév	2. félév	
szeptember	**február**	**június**
▪ szintfelmérések ▪ csoportalakítások ▪ egyéni fejlesztési tervek kidolgozása	értékelések, tájékoztatás a szülők felé az 1. félév eredményeiről	értékelések, tájékoztatás a szülők felé
egyéni és csoportos fejlesztések		
a kijelölt fejlesztési területek negyedévenkénti felülvizsgálata havonkénti nyomon követéssel		

12.2. A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI ÉS MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓK FEJLESZTÉSE

Céljaink:

- a közösség által meghatározott viselkedési normák, követelmények megismertetése, elfogadtatása,
- a közösségbe történő beilleszkedés,
- a magatartási nehézségek javítása, leküzdése,
- megfelelő társas kapcsolat kialakítása,
- a tanulási hátrányok csökkentésével vagy megszüntetésével a tanulmányi eredmények javítása,
- az évismétlés kiküszöbölése,
- a továbbtanulás biztosítása.

Feladataink:

- a leendő elsős tanító látogatása az óvodában, konzultáció az óvónőkkel,
- a beilleszkedési, magatartási zavarokkal küzdő tanulók kiszűrése, az okok feltárása,
- szülői értekezleten a követelmények, elvárások ismertetése,

- fokozott kapcsolattartás a szülővel, szakmai és szociális intézmények szakembereivel: családlátogatás, tanácsadás, fogadóóra, konzultáció,
- differenciált egyéni bánásmód,
- tanórán kívüli foglalkozások, programok szervezése,
- egyéni differenciált foglalkoztatás,
- egyéni tanulási technikák, módszerek megismertetése, megtanítása,
- képességekhez viszonyított arányos terhelés,
- felzárkóztatás,
- napközi, tanulószoba biztosítása.

12.3. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FEJLESZTÉSE

Kiemelt területek tanulóinkra vonatkozóan:

- tanulási zavar anyanyelv területen (dyslexia, dysgrafia),
- tanulási zavar matematikai területen (dyscalculia),
- figyelemzavar.

A képességbeli nehézségek összefügghetnek a különböző értelmi és személyiségi folyamatok problémáival is.

Célunk:

- a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes integrálása közben képességbeli zavaraik csökkentése, esetleg megszüntetése.

Feladataink:

- a problémák mielőbbi kiszűrése, az okok feltárása,
- speciális szakemberek bevonása,
- a tanulók önismeretének, önértékelésének és önbecsülésének fejlesztése, annak érdekében, hogy
  - legyenek tisztában problémáikkal, lehetőségeikkel,
  - fogadják el azokat,
  - fogadják el a segítséget, de önállóan is próbálkozzanak a problémák megoldásával,
  - működjenek együtt a szakemberekkel, tanáraikkal,
- az osztályközösség és a család megértő, elfogadó, segítő attitűdjének kialakítása.

12.4. TEHETSÉGGONDOZÁS

A tehetséggondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése.
A tehetség és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert.

A tehetség jellemzői többek között:

- átlagosnál magasabb intelligencia,
- magas fokú kreativitás,
- a következtetés képessége,
- önálló útkeresés,
- szorgalom és kitartás,
- előítéletektől való mentesség,
- becsvágy,
- kockázatvállalás,
- divergens gondolkodás,
- folyamatos kommunikáció.

Céljaink:

- a tehetséges gyerekek képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése, gondozása,
- az önbizalom erősítése,
- versenyszellem kialakítása,
- a lelkesedés fenntartása,
- tudásuk gyarapítása,
- a magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése,
- a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése,
- a probléma megoldási technikák megismertetése,
- igazi műveltségélményhez juttatás.

Feladataink:

- a tehetségre jellemző, általános vagy specifikus személyi tulajdonságok felmérése,
- speciálisan szervezett, céltudatos pedagógiai tevékenység,
- differenciált egyéni bánásmód,
- kiállítások szervezése,
- versenyekre felkészítés, részvétel,
- kapcsolattartás a szülőkkel, a szülők bevonása a gyermek otthoni tevékenységébe.

A tehetség kibontakoztatását

serkenti

- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékosság,

gátolja

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás szervezeti formái

Egy-egy tanévben igyekszünk megteremteni az aktuális igényeknek megfelelő minél több szervezeti forma személyi – tárgyi – financiális feltételrendszerét. Ezek a szervezeti formák lehetnek:

- tanítási órákon differenciált egyéni foglalkoztatás,
- tanórai csoportbontás,
  - fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal mérhessék össze képességeiket,
- tantervdúsítás, tananyag gazdagítás,
  - egyes tananyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek,
- emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
- művészeti iskola foglalkozásai, képzőművészeti kiállítások, hangversenyek,
- szakkörök, klubok, egyéb tanórán kívüli foglalkozások,
- pályázatok,
- tanulmányi vagy sportversenyek (iskolai, kerületi, budapesti, országos), vetélkedők,
- középiskolai előkészítők,
- táborok.

12.5. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE – HÁTRÁNYOS HELYZETŰ, AZON BELÜL HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK

Iskolánkban a hátrányos helyzetű tanulók száma nem magas, a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya pedig elenyésző, az egy százalékot sem éri el. Ennek ellenére a velük való törődés nem bagatellizálható, hiszen egyetlen gyermek rossz helyzete is megoldásért kiált.
Nem csekély viszont azoknak a gyerekeknek a száma, akiknek nincs nyugodt, szilárd családi háttere.

Célunk:

- a hátrányok lehetőség szerinti csökkentése vagy megszüntetése.

Feladataink:

- preventív céllal családlátogatás az első osztályba érkező és az ötödikbe lépő tanulóknál a tanév első hónapjaiban,
- a problémák feltárása a személyiségi jogok biztosításával és a titoktartási kötelezettség megtartásával,
- a hátrányos helyzetből adódó problémák okozta iskolai alulteljesítés megértő kezelése, de nem elfogadása,
- az iskolai közösségekbe való beilleszkedés segítése,
- megoldások keresése a családi, lelki, egészségügyi, anyagi… gondok enyhítésére, szükség esetén segítő szervezetekkel és szakemberekkel együttműködve, az ő általuk nyújtható segítségek igénybe vétele,
- aktív gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység folytatása,
- megértő, bizalmas, támogató iskolai és osztálylégkör kialakítása.

12.6. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM

A gyermek- és ifjúságvédelem a nevelőtestület valamennyi tagjának, de különösen a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek valamint az osztályfőnököknek a kiemelt feladata.

Iskolánk pedagógiai munkájában az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósulását:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- a pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás és tájékoztatás szülőknek, tanulóknak,
- együttműködés a szülőkkel,
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- az iskolai étkezési lehetőség biztosítása (a helyi önkormányzattal együttműködve),
- kedvezményes térítési díjak és tandíjak megítélése,
- ingyenes tankönyvtámogatás biztosítása,
- egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése,
- a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása,
- a tanulók szociális helyzetének javítása pénzbeli és természetbeni támogatások igénylésének segítésével.

Alapvető feladatunk, hogy megismerjük tanulóink családi hátterét, figyelemmel kísérjük azt és segítsük azokat a családokat, amelyek anyagi helyzetüknél fogva vagy egyéb oknál fogva nem képesek egyedül eleget tenni a gyermekneveléssel kapcsolatos követelményeknek.
A gyermek életkörülményeiben tapasztalható veszélyeket, fejlődésükben észlelhető rendellenességeket időben fel kell tárni. Ebben a munkában a tantestület valamennyi tagja részt vesz.

Alkalmazott módszereink a családlátogatás, a szülők meggyőzése, a problémák közös orvoslása. Ha előfordul, hogy a gyerek érdekeit a szülővel szemben kell megvédeni, jogait képviselni, elkerülhetetlen a hatósági beavatkozás.

13. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK

A tanulmányok alatti vizsga a tanulmányi kötelezettség teljesítésének atipikus formáinak – a javítóvizsgának, az osztályozó, a különbözeti és a pótló vizsgának – az összefoglaló neve.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet részletes szabályozást ad a vizsgákra vonatkozóan. Pedagógiai programunk az ezzel összhangban lévő, ezt kiegészítő helyi normákat tartalmazza.

13.1. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁKKAL KAPCSOLATOS INTÉZMÉNYI ELJÁRÁSREND

Tanulmányok alatti vizsga: az osztályozó vizsga, a különbözeti vizsga, a pótló vizsga és a javítóvizsga együttes elnevezése.

Tanulmányok alatti vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakokban (vizsgaidőszakok) lehet tenni, azonban szükség esetén az igazgató ettől eltérő időpontot is engedélyezhet.

Kijelölt vizsgaidőszakok az iskolánkban:

- félévi vizsgaidőszak: a félévi osztályozó értekezlet előtti tíz tanítási nap,
- tanév végi vizsgaidőszak: az év végi osztályozó értekezlet előtti tíz tanítási nap,
- nyári vizsgaidőszak: augusztus 15-30. közötti időszak.

A vizsgaidőszakok pontos dátumát a tanév munkatervének az eseménynaptára tartalmazza.

A vizsgaidőszakokban bármelyik vizsgafajta letehető. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsga letételére az igazgató a tanév tetszőleges időszakában rendkívüli vizsgaidőszakot is szervezhet.

A vizsgaidőpontokat az igazgató jelöli ki a nevelőtestület véleményének meghallgatásával, és a helyben szokásos módon közzéteszi azokat. A vizsga időpontjáról és helyszínéről a szülő (gondviselő) legkésőbb a vizsga kezdete előtt tíz nappal tértivevényes postai értesítést kap. Ezt az írásos tájékoztatót megelőzi az osztályfőnöknek és az érintett szaktanár(ok)nak a szülővel és tanulóval való részletes szóbeli egyeztetése.

Az osztályozó vizsga letételét, ha arra a tanulót nem határozat kötelezte, a szülőnek kell kérvényeznie. A kérvényét legkésőbb a vizsgaidőszak előtt 15 nappal be kell nyújtania az iskola igazgatójának, aki a szaktanár javaslatának kikérése után hozza meg döntését. Ha a tanuló a 14. életévét betöltötte, a kérelem kizárólag akkor érvényes, ha azt a tanuló is aláírta.

Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

A vizsgakövetelmények azonosak a tantárgy helyi tantervének nyilvános követelményeivel. A részletes követelményekről a tanuló a szülő írásban, a vizsga előtt legalább hat héttel benyújtott kérésére személyre szólóan is írásbeli tájékoztatást kap.

Az érintett szaktanárok konzultációs lehetőséget biztosítanak a tanulmányok alatti vizsgára készülő tanulónak.

A vizsgakötelezettség valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést az igazgató adhat a tanuló sajátos helyzetére tekintettel, vagy a szakértői bizottság szakvéleményében foglalt javaslatok alapján.

13.2. VIZSGARÉSZEK

A tanulmányok alatti vizsgák állhatnak

- írásbeli részből: időtartama maximum 45 perc,
- szóbeli részből: időtartama maximum15 perc,
- gyakorlati részből: időtartama maximum 45 perc.

Nevelőtestületünk döntése alapján, ha egy diák tanulmányok alatti vizsgát tesz iskolánkban, az egyes tantárgyak vizsgarészei az alábbiak:

tantárgy	Í	SZ	GY	tantárgy	Í	SZ	GY
magyar nyelv és irodalom	x	x		földrajz	x	x	
történelem, társadalmi…	x	x		erkölcstan		x	
angol	x	x		hon- és népismeret	x	x	
matematika	x	x		dráma és tánc			x
környezetismeret	x	x		informatika		x	x
természetismeret	x	x		ének-zene	x		x
kémia	x	x		vizuális kultúra		x	x
fizika	x	x		technika, életvitel és gyakorlat	x		x
biológia-egészségtan	x	x		testnevelés és sport		x	x

Í= írásbeli vizsga(rész) **SZ** = szóbeli vizsga(rész) **GY** = gyakorlati vizsga(rész)

A vizsgán nyújtott teljesítmény értékeléséhez a helyi tanterv tantárgyi értékelési szabályait alkalmazzuk. Ha a vizsga több részből áll, azok együttes eredménye adja a vizsga osztályzatát. A tanuló a vizsgát követő eredményhirdetésen kap tájékoztatást teljesítményéről.

14. AZ ISKOLÁBA TÖRTÉNŐ BEIRATKOZÁS, AZ ISKOLAVÁLTÁS HELYI SZABÁLYAI

14.1. BEIRATKOZÁS AZ ELSŐ OSZTÁLYBA

Iskolánk felvesz a településen lakó minden jelentkező tanköteles tanulót. Az alapító okiratában foglaltaknak eleget téve a tanulási nehézséggel küzdő sajátos nevelési igényű gyermekeket is fogadja.

Az első osztályba történő beiratkozás feltételeit – életkori határok, benyújtandó és/bemutatandó okiratok, iratok – a mindenkor hatályos jogszabályok határozzák meg. Erről az iskola igazgatója kellő időben, több forráson keresztül tájékoztatja az érintetteket.

A beiratkozás helyszíne az iskolának az igazgatói értesítésben megjelölt helyisége, ahol lehetőség szerint a leendő első osztályosok tanító nénije is jelen van.

Iskolánk a beiratkozás előtt több fórumon is bemutatkozik:

- nyílt tanítási napok,
- szülői értekezlet az óvodában a leendő elsősök szüleinek,
- a nagycsoportos óvodások látogatása az első osztályosoknál,
- bemutatkozó kiadvány,
- az iskola és a község honlapja.

14.2. ÁTVÉTEL MÁSIK ISKOLÁBÓL

Az iskolába történő jelentkezés igényét a gyermek szülője/gondviselője – 14. életévét betöltött gyermek esetén a tanulóval közösen – jelzi az iskola igazgatójának. A jelentkezés történhet személyesen, de írásban is benyújtható a kérelem.

Ha a gyermek állandó lakóhelye vagy ideiglenes tartózkodási helye igazoltan Péteri községben van, az iskola átveszi a tanulót.

Ha a gyermek más település lakója, az igazgatónak mérlegelési jogköre van a gyermek felvételét illetően. Különösen indokolt a magasabb évfolyamokon való átvétel mérlegelése, ha a tanuló nem angol nyelvet tanul. Amennyiben az igazgató az átvételről dönt, az átadó iskola számára befogadó nyilatkozatot állít ki a tanulóra vonatkozóan.

Az iskolába történő átjelentkezéshez be kell mutatni a tanuló

- lakcímkártyáját,
- TAJ kártyáját,
- bizonyítványát az elvégzett évfolyamokról,

továbbá tisztázni kell, hogy milyen idegen nyelvet tanul.

Ha a tanuló nem angol nyelvet tanul, az igazgató a szülő kérelmére átmeneti időre felmenti az értékelés alól. A tanuló tanulmányok alatti vizsgán szerezheti meg angol nyelvből a szükséges osztályzato(ka)t.

Az iskolánkba átvételre kerülő tanulót egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával támogatjuk abban, hogy alkalmazkodjon a számára új feltételekhez. Szükség esetén – amennyiben a hátrányok leküzdhetetlennek bizonyulnak – javasoljuk az évfolyam megismétlését.

15. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők vagy az orvos megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul. Az elsősegélynyújtásban való jártasság nagyban növeli a tanuló önbizalmát és cselekvőképességét, segít uralkodni az érzelmein, és sok nehéz helyzeten átsegíti.

Az ismeretek elsajátítása tanítási órákon és tanórán kívüli tevékenységek alkalmával történik. Alapvető szempont, hogy a tanulók életkori sajátosságai mellett figyelembe vesszük az elsősegélynyújtáshoz való egyéni viszonyulást is. Nem erőltetjük azokat az ismereteket és főleg tevékenységeket, amelyek egyes tanulókban félelmet, viszolygást váltanak ki. Igyekszünk minden diák számára megtalálni azokat a tevékenységi formákat, amelyekben hasznossá tehetik magukat elsősegélynyújtás közben.

Az iskolai egészségnapok jó alkalmat teremtenek az ismeretanyag szemléltető bemutatására.

Fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet a kirándulások és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés) alkalmával is használhatók.

Céljaink:

olyan tanulók nevelése, akik

- tudják, hogy a gyors segítség akár életeket is menthet,
- embertársaikon segíteni akarnak és tudnak is segíteni,
- önzetlenül nyújtanak segítséget,
- nem értékelik túl, helyén kezelik az elsősegélynyújtásban való ismereteiket és képességeiket, s csak ennek megfelelően cselekszenek.

Feladataink:

- a segítségnyújtáshoz való pozitív hozzáállás kialakítása,
- korszerű ismeretek nyújtása:
  - az elsősegélynyújtás fogalma,
  - élettani, anatómiai alapfogalmak,
  - leggyakrabban előforduló sérülések élettani háttere, várható következményei,
  - legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módok,
  - vészhelyzetek felismerése,
  - segítségnyújtás baleseteknél,
  - a mentőszolgálat működése,
  - mikor és hogyan kell mentőt hívni,
- az elsősegélynyújtás gyakorlásához szükséges készségek és jártasságok kialakítása,
- a megszerzett ismeretek gyakorlati kipróbálása szimulált helyzetekben.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok eredményesebb megvalósítása érdekében:

- kapcsolatot építünk ki érintett szakemberekkel és szervezetekkel (orvos, védőnő, mentők, vöröskereszt…)
- vetélkedőket szervezünk, jelentkezünk mások által szervezett vetélkedőkre,
- igyekszünk támogatni a pedagógusok elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- egyes tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek összekötése elsősegélynyújtási ismeretekkel, mint például
  - biológia: rovarcsípés, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés,
  - kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés,
  - fizika: égési sérülések, forrázás,
  - testnevelés: magasból esés,
- osztályfőnöki órák témái, feldolgozásuk változatos módszerekkel,
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) és a mentők segítségének igénybe vételével elméleti, gyakorlati képzés, bemutatók szervezése tanítási órákon vagy tanórán kívüli foglalkozásokon,
- versenyek, vetélkedők szervezése, vagy mások által szervezett programokon való részvétel,
- igény esetén szakkör indítása a témában.

HELYI TANTERV

16. VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK

16.1. A NEMZETI ALAPTANTERV ÉS A KERETTANTERVEK

A 2012-ben kiadott Nemzeti alaptanterv a hozzátartozó kerettantervekkel és az iskola ezek által készített helyi tanterve a 2013/2014. tanévben kerül bevezetésre felmenő rendszerben, vagyis ebben a tanévben csupán az első és az ötödik évfolyamon. A többi évfolyamon a korábbi szabályozás alapján végezzük nevelő-oktató munkánkat. Az új tantervek bevezetésének ütemét az alábbi táblázat szemlélteti.

tanév	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
2013/2014.	**NAT 2012**	*régi NAT*	*régi NAT*	*régi NAT*	**NAT 2012**	*régi NAT*	*régi NAT*	*régi NAT*
2014/2015.	**NAT 2012**	**NAT 2012**	*régi NAT*	*régi NAT*	**NAT 2012**	**NAT 2012**	*régi NAT*	*régi NAT*
2015/2016.	**NAT 2012**	**NAT 2012**	**NAT 2012**	*régi NAT*	**NAT 2012**	**NAT 2012**	**NAT 2012**	*régi NAT*
2016/2017.	**NAT 2012**	**NAT 2012**	**NAT 2012**	**NAT 2012**	**NAT 2012**	**NAT 2012**	**NAT 2012**	**NAT 2012**

A NAT műveltségi területei

- magyar nyelv és irodalom
- idegen nyelvek
- matematika
- ember és társadalom
- ember és természet
- földünk-környezetünk
- művészetek
- informatika
- életvitel és gyakorlat
- testnevelés és sport

A kerettantervek által meghatározott kötelező tantárgyak

1-4. évfolyamon	5-8. évfolyamon
magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom
idegen nyelv	idegen nyelv
matematika	matematika
erkölcstan	történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
környezetismeret	hon- és népismeret
ének-zene	erkölcstan
vizuális kultúra	természetismeret
technika, életvitel és gyakorlat	biológia-egészségtan
testnevelés és sport	fizika
	kémia
	földrajz
	ének-zene
	dráma és tánc
	vizuális kultúra
	informatika
	technika, életvitel és gyakorlat
	testnevelés és sport

16.2. ADAPTÁLT KERETTANTERVEK

Iskolánk helyi tanterve eredendően az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül a kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. számú mellékletében szereplő

„Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára",

valamint a 2. számú mellékletében szereplő

„Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára"

épül.

Egyes tantárgyak helyi tantervének elkészítésekor tankönyvkiadók kerettantervi ajánlásait adaptáltuk, amelyek szintén a központilag kiadott kerettantervek alapján készültek.

Felhasználtuk

a Mozaik Kiadó Kft.
a Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt.
az Apáczai Kiadó Kft. és
az MM Publication

kerettantervi ajánlását.

17. TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK

17.1. KÖTELEZŐ TANTÁRGYAK, KÖTELEZŐ MINIMÁLIS ÓRASZÁMOK ÉS AZ ÓRASZÁMOK KÖZÖTT MEGHATÁROZOTT ÖSSZEFÜGGÉSEK

jogszabályi háttér	kötelező tantárgyak	óra							
		évfolyam				évfolyam			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2011. évi CXC. tv. a nemzeti közoktatásról (Nkt) 27. § (4) és 6. sz. melléklet valamint 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. és 2. sz. melléklet	magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6	4	4	3	4
	angol				2	3	3	3	3
	matematika	4	4	4	4	4	3	3	3
	történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
	erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
	környezetismeret	1	1	1	1				
	természetismeret					2	2		
	biológia-egészségtan							2	1
	fizika							2	1
	kémia							1	2
	földrajz							1	2
	ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
	vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
	dráma és tánc/hon- és népismeret*					1			
	informatika						1	1	1
	technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	
	testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
	osztályfőnöki					1	1	1	1
	szabadon tervezhető (és kötelezően tervezendő) órakeret	2	2	3	3	2	3	3	3
	rendelkezésre álló kötelező minimális órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**	**28**	**28**	**31**	**31**
	** a két tantárgy valamelyikének választása kötelező*								
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8. § (3)	a kötelező és választható tanítási órák engedélyezett többletórakerete	2	2	2	2	3	3	4	4
	a kötelező minimális óraszám és az engedélyezett többletórakeret összesen	**27**	**27**	**27**	**29**	**31**	**31**	**35**	**35**
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8. § (1)	tanuló napi terhelhetőségének maximuma	6	6	6	7	7	7	7	7
	tanuló heti terhelhetőségének maximuma	**30**	**30**	**30**	**35**	**35**	**35**	**35**	**35**
	a kötelező minimális és az engedélyezett többletórakeret felett a heti maximális terhelhetőségig rendelkezésre álló órakeret	3	3	3	6	4	4	0	0
Nkt. 27. § (4)-(5) és 6. sz. melléklet	osztályok heti időkerete	**52**	**52**	**52**	**55**	**51**	**51**	**56**	**56**
	különbözet a tanulók max. terhelhetősége és az oszt. időkerete között	22	22	22	20	16	16	21	21
Nkt. 27. § (5)	tehetséggondozásra, felzárkóztatásra	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**

17.2. AZ ISKOLA HELYI TANTÁRGYI STRUKTÚRÁJA ÉS HETI ÓRASZÁMAI

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
magyar nyelv és irodalom[1]	8	8	7	7	5	4	4	4,5
angol				3	4	4	4	4
matematika	5	5	5	5	5	5	5	5
történelem, társadalmi és áll. ismeretek					2	2	2	2
erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret	1	1	2	2				
természetismeret					2	2		
természettudományi gyakorlatok						1		
biológia-egészségtan							2	2
fizika							2	1,5
kémia							1,5	2
földrajz							2	2
ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
dráma és tánc					1			
hon- és népismeret						1		
informatika				1	1	1	1	1
pénzügyi-gazdasági kultúra								1
technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	
testnevelés és sport[2]	5	5	5	5	3	3	3	3
osztályfőnöki					1	1	1	1
összes óraszám	25	25	25	29	28	28	31,5	32

[1]:A tantárgyat a hivatalos dokumentumainkban (ellenőrző, napló, anyakönyv, bizonyítvány) magyar irodalom és magyar nyelv bontásban tüntetjük fel.

[2] Ötödik-nyolcadik évfolyamon a mindennapos testnevelés két-két óráját a néptáncoktatás, az igazolt egyesületek foglalkozásai, az iskolai és egyéb sportkörök révén is biztosítjuk, igazoltnak tekintjük.

17.2.1. A helyi óraterv kialakításának elvei, szempontjai

A vonatkozó jogszabályokban meghatározott szabadon tervezhető (és kötelezően tervezendő) órákkal valamint az engedélyezett többletórakeret egy részével megnöveltük az alábbi tantárgyak óraszámát és/alacsonyabb évfolyamra hoztuk oktatásuk kezdetét azzal a céllal, hogy a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására, elmélyítésére több idő jusson:

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
magyar nyelv és irodalom	1	1	1	1	1		1	0,5
angol				1	1	1	1	1
matematika	1	1	1	1	1	2	2	2
környezetismeret			1	1				
biológia-egészségtan								1
fizika								0,5
kémia							0,5	
földrajz							1	
dráma és tánc/hon- és népismeret						1		
informatika				1	1			
	választható tantárgyak*							
természettudományi gyakorlatok						1		
pénzügyi-gazdasági kultúra								1

*: A tantárgyat az iskola választotta helyi struktúrájába. Nem a tanuló szempontjából jelent választhatóságot.

Az olvasás, írás, szövegértés és a számolás, logikus és problémamegoldó matematikai gondolkodás megfelelő szintje nem csak a tanulás eredményessége szempontjából meghatározó, hanem a mindennapi életvezetésben is fontos szerepet játszik.

Az idegen nyelv oktatása számunkra továbbra is stratégiai jelentőséggel bír. Azokon az évfolyamokon, ahol tantárgyi keretek között nem tervezzük az angolt, a nyelvi orientációt szakköri formában biztosítjuk. Megteremtjük továbbá a kiscsoportos nyelvoktatás lehetőségét.

Preferáljuk a természettudományos jellegű tantárgyak oktatását több okból is.
Egyrészt azért, mert tartalmukban a lokálistól a globálisig (a helyitől egészen a világméretűig) terjedő törvényszerűségek, összefüggések, problémák jelennek meg, valamint olyan szemléletmód és cselekvési mód kialakítására, fejlesztésére nyílik lehetőség, amely – minden elfogultság nélkül – közös jövőnk letéteményese. A természettudományi gyakorlatok nevű tantárgy bevezetésével célzottan is megteremtjük a gyakorlati jellegű tevékenységek (vizsgálódás, kutatás, kísérletezés, gyűjtögetés…) végzésének lehetőségét.
Másrészt azért, mert ezeket a tantárgyakat a gyerekek szeretik.
Nem teljesen igaz ez a fizikára és a kémiára. Esetükben az óraszám minimális megemelése azt a célt szolgálja, hogy a tananyag elsajátítására, elmélyítésére, a kísérletezésekre több idő jusson, ezáltal a tantárgy megtanulhatóbb, így méltán kedveltebb is legyen.

Bár az informatikai tudás jelentőségével tisztában vagyunk, mégsem emeltük a tantárgy óraszámát, és nem vezettük be valamennyi alacsonyabb évfolyamon. Számukra tanórán kívüli keretek között teremtjük meg a lehetőséget. Biztosítani kívánjuk továbbá, hogy a délutáni tanulás, az egyéni felkészülés időszakában igény esetén iskolánk számítógépei a tanulók rendelkezésére álljanak.

A kor szelleme megkívánja azt is, hogy az emberek rendelkezzenek legalább alapvető pénzügyi és gazdasági ismeretekkel. Ezért nyolcadikos tanulóinkat tantárgyi keretek között is megismertetjük ezen területek alapjaival.

A mindennapos testnevelést felső tagozaton az iskolai sportkör foglalkozásainak kötelező látogatásával biztosítjuk. A vonatkozó jogszabályok értelmében ezek az órák nem számítanak bele a tanulók maximális leterhelhetőségébe.

Nem gondoljuk, hogy a heti 28-32 óra – ami két-három alkalommal napi hat vagy hét órát is jelent – túlzottan megterhelő lenne a tanulók számára, hiszen ez az órakeret számos gyakorlati jellegű tantárgyat is tartalmaz.

17.3. KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható. Elvileg ez azt jelenti, hogy

- A kötelező tanítási órákon egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni.
- A „kötelezően választandó" kategória azt jelenti, hogy a tanulónak az intézmény által felkínált tantárgyak közül valamelyiket kötelezően ki kell választania.
- A szabadon választható tanítási órákra saját elhatározásból jelentkezik a tanuló, lehetősége van arra is, hogy ezeket a tanítási órákat (tantárgyat, vagy megemelt óraszámot) ne látogassa.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri, gyermekével közösen gyakorolja.

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

A szabadon választott tanítási órákkal kapcsolatosan lényeges tudni, hogy

- ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről – a szabadon választott tanítási órára történő jelentkezés előtt – a tanulót és szülőjét írásban tájékoztatni kell.
- az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.
- a szülőnek írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.
- az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló milyen szabadon választott tanítási órán kíván részt venni.
- a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.
- az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló a kötelező erkölcstanórán, vagy valamely egyház által szervezett hit- és erkölcstan órán kíván részt venni.
- a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán.

17.3.1. Iskolánkban a tanítási órák fenti szempontok szerinti csoportosítása

Kötelező tanítási óra

Mindazon tanítási órák és/tantárgyak, amelyek nem tartoznak a másik két csoport valamelyikébe. A tanítási órák meghatározó tömege.

Kötelezően választandó tanítási óra

Iskolánkban – a vonatkozó jogszabályokban előírtaknak megfelelően – kötelezően választandó az erkölcstan vagy a hit- és erkölcstan tantárgy. Ez utóbbit az arra jogosult valamely egyházi jogi személy szervezi. A szülő és a tanuló maga dönti el, hogy melyik tantárgyat választja, de az egyiket kötelező.
A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy aki az előző tanév végén vagy az első osztályba történő beiratkozáskor nem nyilatkozik az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcstan tantárgy választásáról, az az iskola által oktatott erkölcstan órán köteles részt venni. A döntés a tanév végéig nem módosítható.

További választási lehetőséget nem kínálunk fel, nincsenek alternatíváink, ugyanis a rendelkezésünkre álló kötelezően választandó órakeretet teljes osztályokra vonatkozóan osztottuk ki.

Szabadon választható tanítási óra

1-3. évfolyam:	nincs szabadon választható tanítási óra
4. évfolyam:	**angol 1 óra**
	informatika
5-6. évfolyam:	nincs szabadon választható tanítási óra
7. évfolyam:	**kémia 0,5 óra**
8. évfolyam:	**pénzügyi-gazdasági kultúra**

Mivel azonban az iskolánk helyi tantervében meghatározott tananyagok elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető, az iskolába történő beiratkozás egyúttal a szabadon választott tanítási órákon való részvétel kötelező jellegű automatikus vállalását is jelenti.

18. AZ OTTHONI ÉS ISKOLAI (NAPKÖZI OTTHONI ÉS TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉS ELVEI ÉS KORLÁTAI

A házi feladat fontos kritériumai

- gondosan előkészített és kijelölt,
- sikeresen megoldható, azaz nehézsége és terjedelme differenciáltan megfelel a tanulók képességének, életkorának,
- pótolható, büntető célzattal nem adható.

A házi feladat iskolánkban alkalmazott formái

- **kötelező házi feladat:**
  célja a tantervi követelmények teljesítéséhez, a tananyag elsajátításához szükséges képességek és készségek fejlesztése, felkészülés a következő tanítási órára.
- **ajánlott, szorgalmi házi feladat:**
  célja a differenciált képességfejlesztés, a tanulók érdeklődésében és felkészültségében megmutatkozó egyéni különbségek figyelembe vételével az ismeretek bővítése, kiegészítése, új ismeretek szerzése.

19. A TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyveket, munkafüzeteket, felmérő feladatlapokat, térképeket, feladatgyűjteményeket és egyéb más segédleteket) alkalmazunk, amelyek szerepelnek a hivatalos tankönyvjegyzékben.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a szakmai munkaközösségek valamint a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A tankönyvrendelést követően a kötelezően előírt taneszközökről a szülőket tájékoztatjuk.

A tankönyvek kiválasztásának elvei

Elvárás, hogy egy tankönyv feleljen meg minden évfolyamon és minden tantárgy esetében az éppen aktuális tantervben szereplő tananyagnak, és vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

Választási szempont az egyes tankönyvek kivitele (használhatóság, esztétikum, tartósság) és ára is.

Előnyben részesítjük azokat a tankönyveket, amelyekhez digitális tananyagot is rendelkezésre bocsát a kiadó.

Ha bármely esetben tartós tankönyv is rendelhető, azt választjuk. A könyvtári állományban lévő tankönyvek több éven keresztül történő használatával lehetőség nyílik egy éppen aktuális taneszközlista bővítésére.

Arra törekszünk, hogy – minél több taneszköz megismerése után – a helyi sajátosságok komplex rendszerének mind jobban megfelelő taneszközöket válasszuk ki úgy, hogy döntésünk a nevelőtestületben kialakult konszenzussal szülessen.

A szakmai szempontok maximális figyelembe vétele mellett mérvadóak a gazdaságossági-takarékossági szempontok is.

A tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásakor figyelembe vesszük a tankönyvek jellemzőit. Kényszerűségből fontossági sorrendet állítunk fel évfolyamokra és tantárgyakra vonatkozóan a munkaközösségek javaslatai alapján.

Tervszerűen, több évre kitekintve állítjuk össze beszerzési igényeinket.

20. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

A mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelési törvény vonatkozó szakasza /27. § (11)/ alapján szervezzük meg, amely kimondja, hogy

> „Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra
>
> a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
> b) iskolai sportkörben való sportolással,
> c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

Mivel a testenevelés tantárgy tematikájának szerves része többek között a Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben, gyermektáncokban, a felső tagozatos diákok legfeljebb két órát a Művészeti Iskola néptánc tanszakára való beiratkozással is kiválthatnak.

21. A PEDAGÓGUS VÁLASZTÁS SZABÁLYAI A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ESETÉBEN

A nevelőtestület alacsony létszáma következtében egy-egy szakmai feladatot általában egy, legfeljebb két pedagógus lát el. Így munkaterületük meghatározása sem kínál túl sok variációs lehetőséget.

Az iskolában minden évfolyamon egy osztály működik, nincs alternatíva.

A pedagógiai program 16. pontja alatt megfogalmazásra került az is, hogy iskolánkban nincs különbség a kötelező és a választható tanítási órák között, mivel a tananyagok elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető. Az iskolába történő beiratkozás egyúttal a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti.

Mindezek alapján belátható, hogy iskolánkban okafogyott a pedagógusválasztás részletes szabályait kidolgozni.

22. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A csoportbontások elvei

Csoportok alakításáról kizárólag a személyi, tárgyi és anyagi feltételek rendelkezésre állása esetén beszélhetünk. Az alábbiaknak kizárólag ezen szempontok megléte esetén van létjogosultsága.

Az igazgató a csoportbontások valamennyi elvére vonatkozóan javaslatot kér az érintett munkaközösség-vezetőktől és pedagógusoktól, továbbá a nevelőtestület egészének véleményét is kikéri. Döntését a az iskola egészének érdekeit és lehetőségeit számba véve, konszenzusra törekedve hozza meg.

Ha az osztály létszáma nem éri el a 15 főt, csoportbontásra csak rendkívül indokolt esetben kerülhet sor.

Csoportbontásra javasolt tantárgyak, ha választani szükséges, az itt megadott sorrendben:

- angol,
- informatika,
- matematika,
- magyar nyelv és irodalom,
- bármely egyéb tantárgy.

A bontási tantárgypár meghatározását ésszerűségi, gazdaságossági, szakmai, szükségességi szempontok figyelembevételével kell végezni.

Az évfolyamok tekintetében nincs prioritási rend. A döntést az osztálylétszámok, a tehetséggondozás és felzárkóztatás szükségessége, a tanulók képességei, tanulmányi eredményei, befolyásolják.

Előnyben részesíthető az ötödik évfolyam az alsó tagozatból felső tagozatba való átkerülés nehézségei miatt, és a nyolcadik évfolyam a továbbtanulás támogatása érdekében.

A tanulók csoportba sorolhatók az osztálylétszám egyszerű megfelezésével, de képesség szerinti csoportok, ún. nívócsoportok is kialakíthatók. Lényeges kiemelni, hogy a tantervi követelmények mindkét csoportban azonosak. Az egyik csoportban azonban a felzárkóztató, a másikban a tehetséggondozó tevékenységek hangsúlya jelenik meg.

A képesség szerinti csoportok kialakításának külön szabályai

- A csoportba sorolás a tanítók, szaktanárok tapasztalata, véleménye vagy felmérése alapján történik.
- Amennyiben két tantárgy a csoportbontással órarendi kapcsolatba kerül egymással, mindkét tantárgy szempontjait mérlegelve, a pedagógusok konszenzusra jutásával szükséges a csoportokat kialakítani.
- A csoportok közötti átjárhatóság mindenkor biztosított félévenkénti felülvizsgálattal.
- A kiscsoportos oktatás előnyeiről, a csoportba sorolásról a szülő tájékoztatást kap.

Az egyéb (nem tanórai) foglalkozások szervezésének elvei

- Az előző tanév felmérései alapján azonosítjuk a tanulói és szülői igényeket.
- Meghatározzuk, hogy a pedagógiai programunkban megfogalmazottak végrehajtását milyen foglalkozások segítik.
- Összegyűjtjük a pedagógusok részéről megjelenő szakmai és érdeklődési igényeket.
- A felmerülő igényeket összevetjük.
- Megvizsgáljuk, hogy a rendelkezésünkre álló személyi és tárgyi feltételek, valamint az anyagi lehetőségek ismeretében mely foglakozások indíthatók be.
- Keressük a feltételek kibővítésének lehetőségeit.

23. A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSE

A településünkön működő szlovák és német nemzetiség kultúrájának megismeréséhez a nemzetiségi önkormányzatok segítségét kérjük. A velük való együttműködés, a közös programok szervezése kapcsán tanulóink képet kaphatnak a nemzetiségek életéről.
A nemzetiségi kultúra megismeréséhez felhasználjuk a község kiadványait is.

24. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A tanulók fizikai állapotát az országosan egységes NETFIT rendszerrel mérjük.

A feladatok végzésének instrukciói és az értékelő táblák a pedagógusok rendelkezésére állnak.

A testnevelést tanítók minden tavasszal – az éves munkaterv eseménynaptárában megjelölt időszakban – felmérik a tanulókat. Az adatokat feljegyzik, rögzítik a központi nyilvántartó rendszerben, és értékelik, minősítik a tanulók teljesítményét. Munkaközösségi foglalkozáson elemzik az elért eredményeket, vizsgálják a tendenciákat, a teljesítményének alakulását hosszabb távon is figyelemmel kísérik. A testnevelési órák feladatait mindezekre figyelemmel alakítják.

25. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az iskola egészségnevelési elvei összhangban állnak a teljes körű egészségfejlesztéssel, részei annak, kiegészítik azt.

Célunk:

- a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének biztosítása, a felnövekvő nemzedék életesélyeinek javulása.

Feladataink:

- a tanulók egészséges testi és lelki fejlődésének elősegítése,
- ismeretek nyújtása az egészség megőrzésére,
- egészségi állapotot javító pozitív beállítódások, szokások kialakulásának elősegítése,
- a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése,
- felkészítés a családi életre,
- a tanulók felkészítése arra, hogy felnőtt életükben képesek legyenek helyes döntésekkel egészséges életvitelt kialakítani.

Az intézményben adott feltételek

- orvosi szoba,
- rendszeres és alkalmankénti védőnői szolgálat – munkaterv alapján,
- tisztasági vizsgálat rendszeresen és szükség esetén,
- fogászati szűrés évente egyszer minden évfolyamon,
- egészségnevelés tanítási órákon és tanórán kívüli tevékenységek során.

SZOMATIKUS NEVELÉS

Személyi és környezethigiéne

Érték: Az ember és a környezet összhangjának megvalósítása az egészség érdekében.
Cél: A test ismerete, alapvető higiénés szabályok elsajátítása.
Feladat: *1-4. évfolyam:* Tisztálkodás, fogmosás, hajápolás, körömápolás, wc-használat, öltözködés, takarítás, szemétkezelés.
5-8 évfolyam: Serdülőkori testi változások, öltözködés, tisztálkodás.
Módszerek: Előadás, filmek, szemléltető anyagok, szülői értekezlet, kiscsoportos gyakorlás.
Sikerkritérium: Az ismeretanyag készséggé válása.

Preventív nevelés

Érték: Az egészség érték. A betegségek megelőzése.
Cél: Megelőző szemlélet kialakulása.
Feladat: *1-4. évfolyam:* Tisztálkodás, táplálkozás, balesetveszély, társas kapcsolatok, napirend, környezet, orvosságok. A védőoltások jelentősége.
5-8. évfolyam: Káros szenvedélyek, AIDS, nemi betegségek. Napi, heti bioritmus, pozitív gondolkodásmód, megfelelő önuralom.
Módszer: Személyes példamutatás, előadás, kérdőív, totó, szóróanyag kifestő, videofilm.
Sikerkritérium: Egyéni felelősségtudat kialakulása az egészség érdekében.

Kondicionálás

Érték: Mozgás, állóképesség, testi egészség.
Feladat: *Tanórán belül:* Az iskolaorvos által kiszűrt tanulók, könnyített testnevelésen vesznek részt a testnevelési órákon.
A tanulók fizikai állapotának mérése.
Tanórán kívül: Tömegsport foglalkozás, az iskolai sportkör foglalkozásai, napközi otthoni testmozgás és szabadidős foglakozások.
Gyógytestnevelés külső szakemberrel.
Sikerkritérium: Az állóképesség növelés mértéke évente legalább 1 %-kal nő.

Baleset-megelőzésre nevelés

Érték: Az ép test.
Cél: Prevenció.
Feladat: Biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés. Házirend betartása. Tűz- és balesetvédelmi oktatásokon való részvétel, az elhangzottak betartatása.
Sikerkritérium: Ne legyen súlyos baleset, minden baleseti lehetőség elkerülése.

Egészséges életmód, egészséges táplálkozás

Érték: Az egészség megtartása, a betegségek kialakulásának megakadályozása, a várható élettartam növelése.
Cél: Tudatos táplálkozási szokások kialakítása.
Feladat: *1-4. évfolyam:* Étkezési szokások kialakítása, tudatosítása, rendszeres étkezés, mozgás.
5-8. évfolyam: Tudatos, rendszeres étkezés.
Módszer: Előadás, kalória táblázat ismerete, BMI kód ismerete, táplálkozási vetélkedő.

Sikerkritérium: Az egészséges életmódra való igény kialakítása.

25.1. MENTÁLHIGIÉNÉS NEVELÉS

Önismeretre, önfejlesztésre nevelés

Érték: A tanuló legyen nyitott önismeretének fejlesztésére.
Cél: Önkontroll fejlesztése.
Feladat: *1-4. évfolyam:* Az önismeret fejlesztése oly módon, hogy a tanuló az iskolai, otthoni környezetében sikereket érjen el.
5-8. évfolyam: Az önfejlesztő képesség révén a tanuló alkalmazkodjon az iskolán és a családon kívül különféle szituációkhoz, helyzetekhez.
Ismerje öröklött adottságait, hogy mire van hajlama és rátermettsége.
Önfejlesztő programok.
A tehetség kibontakoztatásának segítése a személyiség fejlesztésével: fegyelem, felelősség, negatív érzelmek elleni küzdelem, pozitív gondolkodásmód, akarat, segítőkészség, tapintat, bizakodás, pontosság, megbízhatóság, becsületesség.
Módszer: Önismereti tréning, példamutatás, verbális és nonverbális eszközök.
Sikerkritérium: A 8. évfolyam végére szelektív önkontroll.

Érzelmi nevelés

Érték: Jóság, megbízhatóság, hűség, szépség, szerénység, türelem, önuralom.
Cél: Érzelmileg gazdag, toleráns, tisztelettel bíró, határozott tanulók nevelése.
Feladat: *1-4. évfolyam:* Társaitól és tanítójától kapjon a tanuló szeretet, segítséget.
5-8. évfolyam: Egyéni, spontán vagy tervezett beszélgetés, tanítási órákon domináljon a pozitív érzelmi nevelés.
Okuljon a saját életviteléből.
Módszer: Verbális, nonverbális eszközök.
Sikerkritérium: Tartással bíró, pozitív érzelmekkel rendelkező tanulók nevelése.

Egészséges életvezetésre nevelés

Érték: Egészséges és biztonságos élet.
Cél: Egészséges bioritmus kialakítása.
Feladat: A helyes napi és heti rend kialakítása, a szabadidő aktív, célszerű, pihentető eltöltése. A tanulás, a szórakozás és a pihenés megfelelő arányának megtalálása.
Sikerkritérium: Kiegyensúlyozott életvitel.

Emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés

Érték: Embertársak tisztelete, nyitottság, kommunikációs partnerség.
Cél: Társaival, tanáraival, családtagjaival tudjon együtt élni.
Feladat: Kiskorban olyan szokásrendszerek kialakítása, mellyel be tud illeszkedni a közösségbe.
Helyes életminták megismertetése, és kialakítása. Önzetlenség, emberszeretet, segítőkészség.
Sikerkritérium: Jó kommunikáló megfelelő viselkedés kultúrával rendelkező tanuló nevelése.

Devianciák megelőzésére nevelés

Érték: Kudarcérzés elviselése, helyes önértékelés, konfliktustűrés, pozitív motiváció, szeretet.

Cél: A tanuló integrálása a közösségbe.

Feladat: Prevenció, egyéni bánásmód, szoros kapcsolattartás a szülővel, meggyőző beszélgetés a tanulókkal, napi odafigyelés, teljes napi lekötöttség biztosítása.
Következetes napirend kialakítása, a szabadidő tervezett eltöltése.
A deviancia okai: veleszületett deviáns magatartási formák, visszahúzó szociális körülmények.

Sikerkritérium: A magatartászavarok csökkenjenek, ne legyen a tanuló agresszív.

Környezeti hatások feldolgozására nevelés

Érték: Pozitív gondolkodás.

Cél: Problémamegoldó és kreatív gondolkodású tanulók nevelése.

Feladat. Az életkornak megfelelő adaptálódás a belső és külső környezethez.
A tanuló találja meg helyét a társadalomban is.

Sikerkritérium: Elégedett ember.

25.2. SZOCIÁLHIGIÉNÉS NEVELÉS

Kommunikációra nevelés

Érték: Önálló ismeretszerzés, véleményformálás, érvek.

Cél: Egyes tantárgyak sajátos szóhasználatának alkalmazása.
Jellegzetes beszédhelyzetekben való sikeres kommunikáció. Metakommunikáció.

Feladat: Alakuljon ki a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, megbecsülésének döntő formája.

Sikerkritérium: A tanuló értesse meg magát a világban.

Családi életre nevelés

Érték: A család, mint érték.

Cél: Képesség kialakítása a harmonikus emberi kapcsolatokra.

Feladat: *1-4. évfolyam:* A család, mint szervezeti egység tudatosítása. Nemek közötti kapcsolatok a családban.
5-*8. évfolyam:* Párkapcsolatok, párválasztás, önismeret, tudatos családtervezés, fogamzásgátlás.

Módszerek: Önismereti tréning, eszközök bemutatása.

Sikerkritérium: Egészséges pár- és társkapcsolat.

Társas kapcsolatok működtetésére nevelés

Érték: Egymás tisztelete, egymás meggyőződésének tiszteletben tartása, megbecsülése.

Cél: Tájékozott, sokoldalú, toleráns, közösségi ember nevelése.

Feladat: Tudatos és cselekvő résztvevője legyen az általa választott csoportnak.

Módszer: Kreatív játékok kiválasztása, élethelyzetek megbeszélése.

Sikerkritérium: A tanuló nem szorong, kapcsolatokra talál.

Társadalmi izolációk felismerése, és feloldása

Érték: Humanizmus, következetesség, emocionális ráhatás, türelmesség.
Cél: Visszavezetés a közösségbe.
Feladat: Prevenció, segítőtárs keresése, megtalálása. A deviancia okainak a fokozatos megszűntetése, visszaillesztés a társas kapcsolatok rendszerébe.
Sikerkritérium: Önkontroll visszanyerése.

Egészség propaganda

Érték: A jó és a rossz információk szelektálása az egészségismeretek alapján.
Cél: Jó információk hasznosítása az egészség érdekében.
Feladat: Információk szelektálása.
Módszer: Tv-reklámok megbeszélése, példák bemutatása.
Sikerkritérium: A tanuló egészségesen kezdje a felnőtt életet.

26. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Tanulóinkat a mindennapi életükben rendszerességre, tisztaságra, szűkebb és tágabb környezetük megóvására neveljük. A mai bonyolultabb világban képeseknek kell lenniük kezelni és megoldani a természeti, társadalmi, gazdasági és politikai kérdéseket is.

Szűkebb és tágabb környezetünk óvása mindannyiunk feladata.

Céljaink:

- környezettudatos magatartással járuljunk hozzá a környezeti válság elmélyülésének megakadályozásához,
- segítsük elő a természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A környezetvédelem intézményi lehetőségei

FELADAT	MEGVALÓSULÁS HELYE, FELELŐSE	ÉRINTETTEK KÖRE / ALKALMAZÁS	MÓDSZER	HATÁR-IDŐ	ELLENŐRZÉS
I. BELSŐ KÖRNYEZET					
Épületek belső tisztasága	osztályfőnök, szaktanár, hetes, takarító, karbantartó	valamennyi tanterem, étkező, aula, folyosók, irodák, tornaterem	alapos takarítás	folyamatos	naponta – ügyeletesek, karbantartó
Növényeink gondozása	hetes, virágfelelősök,	tantermek, aula	heti kétszeri öntözés, nyáron udvari gondozás	folyamatos	ügyeletesek
II. GLOBÁLIS PROBLÉMÁK					
Üvegház-hatás	földrajz, biológia, magyar, kémia, természetismeretet – pedagógus	valamennyi tanuló	felvilágosítás, tudatosítás	éveken át tartó	osztály-főnök, tesztek

Talaj, víz, levegő szennyezése	természetismeret, magyar, kémia – szaktárgyi órák, osztályfőnöki óra	valamennyi tanuló	tanulás, felvilágosító előadás	éveken át tartó	Föld napja – teszt-verseny
III. ENERGIA-TAKARÉ-KOSSÁG	1-8. évfolyam, tanítás végén lekapcsolja a villanyt, ésszerű szellőztetés, hatékony fűtés	hetes, pedagógus, karbantartó karbantartó	következetes-ség ellenőrzés	minden-nap téli idő-szak napjai	ügyeletesek
IV. ANYAG- ÉS ESZKÖZ-TAKARÉ-KOSSÁG	diák és tanár, víz, WC-papír takarékos használata, kézmosás	valamennyi tanuló, dolgozó	meggyőzés, példamutatás, ésszerűség	folyama-tos	
Takarékos-ság a tanórán felhasz-nálandó anyagokkal, eszközökkel	minden tanóra, tanórán kívüli fog-lalkozás, pedagógusok	valamennyi tanuló és pedagógus	tanári példa, meggyőzés	folyama-tos	tanárok
V. KÜLSŐ KÖRNYEZET					
Iskola udvara játéktelepí-tés, parkosí-tás, virágosí-tás, madarak gondozása	iskolavezetés, osztályfőnökök	intézményi dolgozók, tanulók	meggyőzés, példamutatás, követesség	tavaszi időszak, folyama-tos	iskola-vezetés, kijelölt felelősök
VI. HULLADÉ-KOK CSÖKKEN-TÉSE (belső és külső környezet)	szemetelés csökkentése a tantermekben és azokon kívül	Minden óra után a hetes és a tanár ellenőrzi a teremrendet, az ügyeletesek a többi területet. Reggel: karbantartó	következetes-ség, büntetés, irányított beszélgetés	folyama-tos	ügyeletesek, takarítók vissza-jelzései
VII. FOGYASZ-TÁSI SZO-KÁSOK	természetes környezet, egészséges élet. Cél: a tanuló lásson túl önmagán.	tanulók, dolgozók, takarékosság a papírral, élelemmel, kozmetikumok használatával, hulladékgyűjtés	különféle szoktatási rendszerek, meggyőzés	folyama-tos	tanítók, osztály-főnökök, napközis nevelők, iskola-vezetés, technikai személyzet

VIII. A KÖRNYEZET-VÉDELEM OTTHONI LEHETŐ-SÉGEI	az intézményi program ismertetése a szülőkkel	a szokásrendek kialakításában való együttműködés	meggyőzés, rendszeres beszélgetések szülői értekezleteken	szülői értekez-let, minden tanév év elején tájékoz-tató fórum	iskola-vezetés, osztály főnökök
IX. HELYI KÖRNYE-ZET-VÉDELEM, SZELEKTÍV HULLA-DÉKGYŰJTÉ S	bekapcsolódás a települési csoport munkájába	tanulók, dolgozók	ösztönző módszerek	folyama-tos	iskola-vezetés

Az iskola külső és belső környezete alakításának hagyományai

Az iskolai környezet esztétikus alakítása az ízlésnevelés nélkülözhetetlen része. Az ízlésnevelés nem egyszerű dolog. Keretein belül meg kell küzdeni azokkal a rossz hatásokkal, beidegződésekkel, amelyeket a tanulók a korábbi környezetükből hozhatnak, valamint azokkal a negatív hatásokkal is, amelyek az embert folyamatosan érik. Az iskolai környezetet - annak igényes alakításával – harmóniát sugárzó pozitív példaként kívánjuk a tanulók elé állítani.

Osztálytermeink képe – igazodva a tanulók életkori sajátosságaihoz – egészségügyi és esztétikai szempontból egyaránt megfelelő berendezési tárgyakkal (padok, asztalok, székek, sötétítő függönyök, megfelelő világítás) illeszkedik az iskola egészének kinézetéhez.
Dekorációik anyagukban és tartalmukban a tantárgyak, az iskolai élet, a gyerekeket érdeklő és a bennünket körülvevő világ sajátosságait, értékeit közvetítik. A természeti és a mesterséges környezet formái kiegészítik egymást.
Az osztálytermek gondozói a szaktanárok, a napközis nevelők, az osztálytanítók irányításával a gyerekek.
A szemléltetést és a díszítést egyaránt szolgáló anyag gondozása, a szaktárgyakhoz kapcsolódó gyűjtemények kialakítása és bővítése a szaktanár és tanítványai igénye és feladata.
A folyosók világa egységes arculatot követ. A tantermek, a mellékhelyiségek feliratozása formai, és színbeli összhangot tartva készült. A falakra keretezett dekorációs anyagok – elsősorban tanulói rajzos munkák valamint a ballagó nyolcadik osztályok tablói – kerültek, és kerülnek folyamatosan.

27. AZ ISKOLA ELLENŐRZÉSI – ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Iskolánk pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

27.1. AZ ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS CÉLJA ÉS TERÜLETEI

Célunk:

- információk szerzése a tanulókról, a személyiségük fejlődéséről, azzal a céllal, hogy további fejlesztésük tartalma és módszere megalapozott legyen,
- a tanulók megnyilvánulásainak viszonyítása az elérendő, a pedagógiai tervekben rögzített célokhoz, követelményekhez,
- önmagunk tájékoztatása munkánk eredményeiről,
- a tanuló tájékoztatása a tanulásban elért eredményeiről,
- a szülők informálása,
- motiválás,
- szelektálás, minősítés,
- a tanulói önértékelés képességének kialakítása.

Feladatunk, hogy az ellenőrzés-értékelés legyen:

- folyamatos, tervszerű, rendszeres, minden tevékenységre kiterjedő,
- tárgyilagos, objektív,
- következetes, szakszerű és felelősségteljes,
- sokszínű,
- serkentő, ösztönző hatású,
- a tanuló személyiségét fejlesztő,
- segítő szándékú,
- céljai és követelményei tekintetében mindenki számára előre ismert.

Az ellenőrző-értékelő tevékenység kiterjed az iskolai élet minden területére:

- az ismeretek, készségek, a tárgyi követelmények elsajátításának szintjére,
- a tanórai és tanórán kívüli magatartásra,
- a szorgalomra, ezen belül a felkészülésre, a feladatvállalásra, a feladatvégzésre, a szükséges felszerelés meglétére,
- a szabálytiszteletre,
- a viselkedésre,
- a felelősségvállalásra,
- a korábbi teljesítményekhez képest megmutatkozó fejlődésre.

27.2. AZ ÉRTÉKELÉS TÍPUSAI

Diagnosztikus (helyzetfeltáró) értékelés

- előzetes tudás mérése – rendelkeznek-e a tanulók a tananyag elsajátításához szükséges előzetes tudással
  - a tanulás kezdetén,
  - tantárgy/tematikus egység tanításának megkezdése előtt,
  - tanév elején (Mire emlékszel?),
  - csoportba soroláshoz,
  - alsó tagozatból felsőbe való átmenet esetén,
- célja: felmérni, hogy a hatékonyság javítása érdekében milyen korrekciókra van szükség,
- nem a minősítés a cél, ezért hiba éremjegyet adni rá.

Formatív (formáló-segítő/fejlesztő) értékelés

- célja: a tanulási folyamat segítése,
- információkat ad a tanárnak és a diáknak a tanulás eredményességéről,
- visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz a hibák azonosítása, a megoldási módok kialakítása céljából,
- tudáselemekre, résztudásra irányul, hiszen még nem vagyunk egy tanulási folyamat végén,
- évközben folyamatosan, pontosan, személyre szabottan, mert csak így fejti ki motiváló hatását,
    - A motiváció hatékony eszközei:
        - az elismerés, a dicséret,
        - vagy az a fajta elmarasztalás,
          amelyből a tanuló érzi, hogy bár teljesítménye nem megfelelő, nem őt magát minősítik.
          A tanuló számára világosan kiderül, hogy mit kell tennie ahhoz, hogy jobb eredményt érjen el. Ez a szemléletmód hatásos a tanár-diák kapcsolat javítása és a személyiségfejlesztés céljából is.
- ha osztályozzuk, arra figyeljünk, hogy még nem várhatjuk el a teljes tudást, mert még nem vagyunk a tanulási folyamat végén,
- szubjektív és objektív elemeket egyaránt tartalmazhat, ezek aránya az életkor és a képzési célok függvényében változik. A kezdő szakaszban magától értetődőnek tekinthetjük a személyes hangvételű értékelést is.

A fejlesztő értékelés tehát a tanulási folyamat szervezésére helyezi a hangsúlyt, azaz arra szolgál, hogy a tanár megállapítsa a tanuló fejlődését és tanulási szükségleteit, és ehhez igazítsa a tanítást. Eredményességéhez szükség van az alábbi feltételek megteremtésére:

- olyan osztálytermi légkör kialakítása, amelyben a diákok biztonságban érzik magukat,
- a tanulási célok meghatározása és az egyéni tanulói fejlődés lépéseinek követése,
- a tanítási módszerek sokfélesége annak érdekében, hogy a különböző tanulási igényű tanulók szükségleteinek megfeleljenek,
- a tanulók haladásának, teljesítményének változatos értékelése,
- a tanulói teljesítményre, haladásra adott gyakori visszajelzés és a tanítás módjának folyamatos alakítása a tanuló fejlődési szükségleteihez,
- a tanulók aktív részvétele a tanulási folyamatban.

Szummatív (lezáró, összegző) értékelés

- egy tanulási folyamat lezárásakor alkalmazzuk, nem a tananyag mennyisége, hanem az értékelés célja határozza meg (nem azonos a témazáró dolgozattal),
- célja: globális képet kapjunk a tanuló tudásáról,
- minősítést ad egy befejezett tanulási szakaszban megszerzett tudásról,
- félévi, év végi osztályzat, szöveges értékelés, (félévi értesítő, bizonyítvány)
- a tanulók minősítésére, kategorizálására szolgál,
- nem tartalmazhat szubjektív, önkényesen hangsúlyozott elemeket, mivel célja az, hogy minősítse a tanuló teljesítményét egy meghatározott egységes követelményrendszerhez (például a helyi tanterv) viszonyítva.

27.3. ISKOLÁNK MÉRÉSI HÁLÓTERVE

mérés típusa	kinek?	mit?	mikor?	ki?	hogyan?
F formatív	**2. o.**	**hangos olvasás**	május vége	alsós mk-vez., magyartanár	gyakorlati mérés
SZ, F	**4. o.**	**elemi számolási készség**	május eleje	kijelölt felügyelő tanár	alsós munkaköz. és matematikatanárok által összeállított mérőlap
SZ, F	**4. o.**	**szövegértés, helyesírás**	április vége	kijelölt felügyelő tanár	alsós munkaköz. és magyartanárok által összeállított mérő-lap
D diagnosz-tikus	**5. o.**	**elemi számolási készség**	szeptember eleje	kijelölt felügyelő tanár	a 4. évfolyam év végi mérésének megismétlése
D	**5. o.**	**szövegértés, helyesírás**	szeptember eleje	kijelölt felügyelő tanár	a 4. évfolyam év végi mérésének megismétlése
F	**6. o.**	**országos kompetenciamérés**	május vége	koordinátor, mérőbiztosok	központi mérőeszköz
F	**6. o.**	**angol nyelv**	április	szaktanár, kijelölt felügyelő tanár	hallás utáni szöveg-értés (magnó), olvasás, szövegértés, írás (levél)
SZ szumma-tív	**8. o.**	**komplex természet-tudományi mérés**	május eleje	kijelölt felügyelő tanár	felsős munkaköz. által összeállított mérőlap
F	**8. o.**	**országos kompetenciamérés**	május vége	koordinátor, mérőbiztosok	központi mérőeszköz
F	**1-8. o.**	**fizikai állapotmérés**	tavasszal	testnevelést tanítók	központi mérőeszköz
D	**1-8. o.**	**képesség szerinti csoportok kialakítá-sára releváns képességek mérése**	június eleje	érintett pedagógusok	érintett munka-köz.k által összeál-lított mérőeszköz (szóbeli és/írásbeli)

ÉRTÉKELÉS AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON

A nevelőtestület döntést hozott arról, hogy a magyar nyelv és irodalom tantárgyat – a helyi szokásrend alapján – továbbra is két osztályzattal értékeljük. Ennek megfelelően a tanév folyamán külön kapnak érdemjegyeket, a tanév végén pedig osztályzatokat a tanulók magyar nyelvből és irodalomból.

Az előírt követelmények teljesítését az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük és értékeljük. Az ellenőrzés kiterjedhet a korábban tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Az egyes témakörök végén az egész téma tananyagából és fő követelményeiből átfogó témazárót írhatnak. A témazáró dolgozatok eredményei félévkor és év végén összesítésre, elemzésre kerülnek. Az értékeléseket a munkaközösség-vezetők ismertetik a félévzáró és a tanévzáró nevelőtestületi értekezleteken.

27.3.1. Százalékok és érdemjegyek, minősítések ekvivalenciája

A tanulók témazáró dolgozatait, egyéb írásban és szóban nyújtott teljesítményét alapvetően az alábbi kategóriákkal minősítjük:

1. évfolyam és 2. évfolyam 1. féléve		2. évfolyam év végtől 8. évfolyam év végéig	
teljesítmény	értékelés	teljesítmény	értékelés
		0 – 35%	elégtelen (1)
0 – 60%	felzárkóztatásra szorul	36 – 50%	elégséges (2)
61 – 80%	megfelelően teljesített	51 – 70%	közepes (3)
81 – 90%	jól teljesített	71– 85%	jó (4)
91 –100%	kiválóan teljesített	86 –100%	jeles (5)

Ezektől az arányoktól el lehet – sőt el kell térni – abban az esetben, ha kizárólag vagy túlsúlyban minimális követelményeket kérünk számon.

27.3.2. Az 1. évfolyam - 2. évfolyam féléve közötti időszak értékelése

Ebben a szakaszban érdemjegyek és osztályzatok helyett szöveges minősítéssel értékeljük a tanulók teljesítményét. A magatartás és a szorgalom értékelését a minősítés betűjelével (p – j – v – r/h) rögzítjük. Félévkor és év végén kitűnő rendűnek minősítjük azt a tanulót, aki mindenből kiválóan teljesített és legalább 95%-os teljesítményt ért el a főbb tárgyakból (magyar nyelv és irodalom, matematika, környezet). Jeles rendű, ha a felsorolt főbb tárgyak közül legfeljebb két tárgyból nem érte el a 95%-os teljesítményt, és mindenből kiválóan teljesített.[1]
Minden más esetben (egyéni ösztönzők, jutalmazó és fegyelmező intézkedések…) erre a tanulmányi időszakra is a magasabb évfolyamokra meghatározottak érvényesek.

A szöveges értékelés lehet:

[1] A pedagógus a tanuló javára a nevelőtestület jóváhagyásával ettől indkolt esetben eltérhet.

27.3.3. A 2. évfolyam második féléve – 8. évfolyam közötti időszak értékelési rendszere

TANÉV KÖZBEN						
az értékelés				az értékelés rögzítésének		az értékelést végző személy/ testület
módja	formája és gyakorisága	területe	beszámítása	helye	formája	
érdemjegy	**5, 4, 3, 2, 1** félévente legalább négy	tantárgyak: a témazáró dolgozatot kivéve bármely tanulói tevékenység	egyszeres szorzó	osztálynapló, ellenőrző könyv és/vagy elektronikus napló	kék színű szám	tanítók, szaktanárok
érdemjegy	**5, 4, 3, 2, 1** félévente legalább egy	**füzetek, munkafüzetek vezetésének rendje (külalak)**	**egyszeres szorzó, teljes értékű érdemjegy!**	osztálynapló, ellenőrző könyv és/vagy elektronikus napló	kék színű szám	
érdemjegy (minősítés)	**5, 4, 3, 2** havonta egy	magatartás, szorgalom		osztálynapló, ellenőrző könyv és/vagy elektronikus napló	kék színű szám	osztályfőnök, figyelembe véve az érintett pedagógusok értékelését
témazáró érdemjegy	**5, 4, 3, 2, 1** témák számától függő	témazáró dolgozatok	**kétszeres szorzó**	osztálynapló, ellenőrző könyv és/vagy elektronikus napló	piros színű szám	
egyéni ösztönzők	a pedagógus maga választja meg; tanév elején a szülőt és a tanulót tájékoztatja ezekről	bármely iskolai tevékenység	pedagógus által meghatározott átváltási formák	munkafüzetek, füzetek, napközis üzenő füzet	egyénileg kialakított	tanítók, szaktanárok

FÉLÉVKOR						
az értékelés				az értékelés rögzítésének		az értékelést végző személy/ testület
módja	formája	területe	kiszámítása	helye	formája	
osztályzat	**5 4 3 2 1**	tantárgyak	**az érdemjegyek súlyozott átlaga, kerekítés: x,4 alatt lefelé, x,7-től felfelé, a két érték között a pedagógus mérlegel, dönt [2]**	osztálynapló, ellenőrző könyv és/vagy elektronikus napló	kék színű szám	az érintett pedagógusok véleményét figyelembe véve, az osztályfőnök javaslata alapján, osztályozó értekezleten a nevelőtestület
tantárgyi dicséret		tan-tárgyak	**a félév során csak jeles (5) érdemjegyek és/a tantárgyra vonatkozó plusz feladatok színvonalas végzése[3]**	osztálynapló és/vagy elektronikus napló,	**piros 5 D**	a tanító vagy a szaktanár javaslata alapján, osztályozó értekezleten a nevelőtestület
osztályzat (minősítés)	**5 4 3 2**	magatartás, szorgalom	**a havi érdemjegyek átlaga, kerekítés: x,6-től felfelé, az érdemjegyek alakulásának tendenciája figyelembe vehető[4]**	osztálynapló, ellenőrző könyv és/vagy elektronikus napló	kék színű szám	az érintett pedagógusok véleményét figyelembe véve, az osztályfőnök javaslata alapján, osztályozó értekezleten a nevelőtestület
rendűség	**kitűnő**	tantárgyak a magatartás nem számít bele	**minden tantárgyi osztályzat jeles (5),**	félévi statisztika		osztályfőnök
rendűség	**jeles**	tantárgyak a magatartás nem számít bele	**a tantárgyi osztályzatok átlaga eléri a 4,75-öt,**	félévi statisztika		osztályfőnök

[2] A mérlegelés során a tanuló sajátos nevelési igényét, ömagához viszonyított fejlődését, szorgalmát, egyéni teljesítményét, a kapott érdemjegyek tendenciáját vesszük figyelembe.
[3] A pedagógus a tanuló javára ettől indkolt esetben eltérhet.
[4] A nevelőtestület fenntartja magának a jogot, hogy rendkívül indokolt esetben, (Pl súlyos vétség esetén), illetve a tanuló javára ettől eltérjen.

TANÉV VÉGÉN						
az értékelés				az értékelés rögzítésének		az értékelést végző személy/testület
módja	formája	területe	kiszámítása	helye	formája	
osztályzat	**jeles (5) jó (4) közepes (3) elégséges (2) elégtelen (1)**	tantárgyak	**a teljes tanév során kapott érdemjegyek súlyozott átlaga, kerekítés: x,4 alatt lefelé, x,7-től felfelé, a két érték között a pedagógus mérlegel, dönt [5]**	osztálynaplóban és/vagy elektronikus naplóban bizonyítványban és törzslapon	piros szám szöveg	az érintett pedagógusok véleményét figyelembe véve, az osztályfőnök javaslata alapján, osztályozó értekezleten a nevelőtestület
tantárgyi dicséret		tantárgyak	**a teljes tanév során csak jeles (5) érdemjegyek és/a tantárgyra vonatkozó plusz feladatok színvonalas végzése[6]**	osztálynapló és/ elektronikus napló, bizonyítvány, törzslap	**piros 5 D záradék**	a tanító vagy a szaktanár javaslata alapján, osztályozó értekezleten a nevelőtestület
osztályzat (minősítés)	**példás (5) jó (4) változó (3) rossz/ hanyag (2)**	magatartás, szorgalom	**a havi érdemjegyek átlaga, kerekítés: x,6-től felfelé, az érdemjegyek alakulásának tendenciája figyelembe vehető[7]**	osztálynaplóban és/vagy elektronikus naplóban bizonyítványban és törzslapon)	piros szám szöveg	az érintett pedagógusok véleményét figyelembe véve, az osztályfőnök javaslata alapján, osztályozó értekezleten a nevelőtestület
rendűség	**kitűnő**	tantárgyak	**minden tantárgyi osztályzat jeles (5), a magatartás nem számít bele**	tanév végi statisztika		osztályfőnök
rendűség	**jeles**	tantárgyak	**a tantárgyi osztályzatok átlaga eléri a 4,75-öt, a magatartás nem számít bele**	tanév végi statisztika		osztályfőnök

[5] A mérlegelés során a tanuló sajátos nevelési igényét, ömagához viszonyított fejlődését, szorgalmát, egyéni teljesítményét, a kapott érdemjegyek tendenciáját vesszük figyelembe.
[6] A pedagógus a tanuló javára ettől indkolt esetben eltérhet.
[7] A nevelőtestület fenntartja magának a jogot, hogy rendkívül indokolt esetben, (Pl súlyos vétség esetén), illetve a tanuló javára ettől eltérjen.

27.3.4. A tantárgyi osztályzatok kritériumai

Jeles (5)	A tanuló a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni.
Jó (4)	A tanuló a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.
Közepes (3)	A tanuló a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször szorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond. (Párbeszéd alakul ki a tanár és a tanuló között.)
Elégséges (2)	A tanuló a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre. (Akar, de nem megy.)
Elégtelen (1)	A tanuló a tantárgyi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja. A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését meghatározóan az alapján végezzük, hogy az egyes tanulói teljesítmény hogyan viszonyul a helyi tantervünk követelményeihez, emellett azonban figyelembe vesszük azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei mennyire változtak az előző értékelés óta.

A tanulói érdemjegy a tanuló minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

27.3.5. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A sikeres teljesítés a helyi tantervek évfolyamonkénti „A fejlesztés várt eredményei" részében megfogalmazott elvárások minimális szintű (elégséges) elérését jelenti. A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, érdemjegyei, szöveges értékelése alapján bírálják el.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

Ha a tanuló a tanév végén az előírt tantárgyi követelményeket egy-három tantárgyból nem teljesítette, javító vizsgát tehet. Amennyiben háromnál több tárgyból nem ért el minimális követelményszintet, úgy az évfolyamot köteles megismételni.

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanítási évben együttesen meghaladja a kétszázötven tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Amenyiben a tanuló a tanév szorgalmi idejének zárása előtt értékelhető módon pótolta hiányosságait, az érintett szaktanárok/tanító javaslatára renkívüli esetben osztályozó vizsga nélkül, a kapott érdemjegyek alapján is engedélyezheti a nevelőtestület a tanuló minősítését.

250 óra, 30%

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Azokra a tanulókra (magántanulók, tanév közben érkezők…), akiknek valamely egyéb okból tanulmányok alatti vizsgát kell tennie, a vonatkozó jogszabályokból következő eljárásrend a mérvadó.

Az iskola a tanulót és szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján tájékozatja a tanuló osztályzatairól. A bizonyítvány közokirat.

27.4. A MAGATARTÁS ÉS A SZORGALOM ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Az értékelés

- segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését,
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre,
- mindig legyen személyre szabott,
- motiváló legyen,
- az egyéni tulajdonságokhoz, képességekhez mért legyen.

27.4.1. A magatartás és a szorgalom értékelésének eljárásrendje

- A pedagógusok folyamatosan jelzik az osztályfőnököknek a tanulók önmaguk átlagától eltérő, pozitív vagy negatív irányú magatartásbeli és szorgalombeli változásait.
- Az érintett tanítók, szaktanárok minden hónap végén írásban javaslatot tesznek a diákok magatartás- és szorgalomjegyére.
- Az osztályfőnökök összegzik az osztályban tanító pedagógusok javaslatait.
- Lényeges különbségek esetén oknyomozó konzultációt folytatnak a kollégákkal.
- Az osztályfőnökök a tanulókkal is értékelik az osztályközösség tagjai magatartásának és szorgalmának havi alakulását.

- Az osztályfőnökök meghozzák a döntést.
- A magatartás- és szorgalomjegyeket adminisztrálják a tanulók közreműködésével (osztálynapló, ellenőrző könyv és/elektronikus napló).
- A félévi és a tanév végi osztályozó értekezleten az osztályfőnökök személyenkénti javaslatot tesznek a tanulók magatartásának és szorgalmának osztályzatára (minősítésére) az alábbiak szerint:

  Az év végi javaslat
  - a pedagógiai programban meghatározott szabályok szerint került meghatározásra,
  - a tanuló kárára nem térhet el az említett szabályok szerinti minősítéstől.
- A nevelőtestület az osztályozó értekezleten határozatban dönt a tanulók magatartásának és szorgalmának minősítéséről. A döntéshozatal során
  - minden jelenlévő pedagógus szavaz,
  - vitatott esetekben nyílt szavazással, egyszerű többséggel születik a döntés,
  - szavazategyenlőség esetén az igazgató szavazata dönt, de átadhatja a döntés jogát az érintett osztályfőnöknek,
  - a tanuló javára szóló indokolt döntés nem szabályellenes.

27.4.2. A magatartás minősítésének kritériumai

Példás

Az a tanuló, aki

- a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi,
- az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti,
- a házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat,
- a felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó,
- megértő, együttműködő és jóindulatú,
- fegyelmező intézkedésben nem részesült,
- megbízható, pontos, lelkiismeretes,
- megnyilvánulásaiban őszinte.

Jó

Az a tanuló, aki

- neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságokkal küzd, de törekszik a kijavításukra,
- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi,
- igyekszik betartani a házirendet,
- ritkán részesül fegyelmező intézkedésekben, s akkor is csak kismértékű problémák miatt,
- legfeljebb szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetést kapott.

Változó

Az a tanuló, aki
- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, a közösség alakítására nincs befolyással,
- többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen,
- társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész,
- önértékelésében irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó;
- igazgatói figyelmeztetésben is részesült.

Rossz

Az a tanuló, aki
- fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek,
- a nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja,
- a felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik,
- igazgatói intésben részesült.

27.4.3. A szorgalom minősítésének kritériumai

Példás

Az a tanuló, aki
- a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik,
- munkájában pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre,
- többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el,
- magas fokú kötelességtudattal bír, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő,
- sokirányúan érdeklődik, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó

Az a tanuló, aki
- figyel és megfelelően dolgozik az órákon, a házi feladatot elvégzi, képességeihez mérten lelkiismeretesen felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, többre nem törekszik,
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát,
- érdeklődésében megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó

Az a tanuló, aki
- munkájában ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást, gyakran teljesít képességszintje alatt
- önállótlan, csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi önmagát,
- szétszórt, ritkán figyel valamire.

Hanyag	Az a tanuló, aki – fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el, – képességeihez, körülményeihez képest csak vonakodva és csak keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan, – gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz; – érdektelen, teljesen közömbös.

27.5. AZ ISKOLÁNKBAN HASZNÁLATOS DICSÉRETEK ÉS JUTALMAZÁSOK

A dicséret lehet szóbeli vagy írásbeli. A szóbeli dicséretet is írásba kell foglalni. A szóbeli dicséret súlya kisebb az írásbeliénél. Motiváló, biztató jelleggel adjuk.

27.5.1. A tanulók jutalmazásának elvei és formái

a dicséret megnevezése	Miért adjuk?	Mikor adjuk?	Ki adományozza?
szaktanári dicséret	kiemelkedő tantárgyi teljesítményért	a tanév folyamán bármikor, amikor a tanuló érdemes lesz rá	szaktanár
osztályfőnöki dicséret	kiemelkedő közösségi munkáért	a tanév folyamán bármikor, amikor a tanuló érdemes lesz rá	osztályfőnök más pedagógusok javaslata alapján is
napközis tanári dicséret	kiemelkedő segítőkészségért, közösségi munkáért	a tanév folyamán bármikor, amikor a tanuló érdemes lesz rá	napközis nevelő
igazgatói dicséret	kimagasló tanulmányi, közösségi, kulturális vagy sporteredményért	a tanév folyamán bármikor, amikor a tanuló érdemes lesz rá	igazgató osztályfőnöki vagy szaktanári javaslatra
jutalomkönyv	kimagasló tanulmányi, közösségi, kulturális vagy sporteredményért	tanév végén (tanévzáró ünnepély/ ballagás)	osztályfőnök szaktanárok, más pedagógusok javaslata alapján is
oklevél	kitűnő és jeles tanulmányi eredményért, kiemelkedő közösségi munkáért	tanév végén (tanévzáró ünnepély/ ballagás)	osztályfőnök
nevelőtestületi dicséret	az iskolai élet több területén nyújtott kiemelkedő teljesítményért	tanév végén (tanévzáró ünnepély/ballagás);	nevelőtestület az osztályfőnök javaslatára

Az értékelés nyilvános fórumai

- házi versenyek, vetélkedők,
- tantárgyi felmérések külső vagy belső szervezésben,
- iskolagyűlés, ünnepélyes összejövetelek (pl. tanévnyitó és tanévzáró ünnepély, ballagás) – értékelés az egész diákközösség előtt

27.6. FEGYELMEZŐ ESZKÖZEINK

27.6.1. A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki a házirend előírásait megszegi, igazolatlanul mulaszt, bármely módon árt a közösségnek, büntetésben részesítjük. A büntetés lehet szóbeli vagy írásbeli. A szóbeli büntetést is írásba kell foglalni. A szóbeli büntetés súlya kisebb az írásbeliénél. Figyelemfelhívó jelleggel adjuk, arra figyelmeztetünk, hogy súlyosabb büntetés van kilátásban.

Minden fegyelmező intézkedésnek három fokozata van:

- figyelmeztetés,
- intés,
- megrovás.

Milyen kötelességszegésért járnak a büntetések?

napközis/szaktanári tanulószobás/ügyeletes nevelői figyelmeztetés intés megrovás	– a tanuló a tantárgyi követelményeket nem teljesíti, nem dolgozik – a felszerelés, a házi feladat többször hiányzik, nem készíti el – az órákon, foglalkozások alatt, szünetben, sorakozókor fegyelmezetlen, tiszteletlen – a tanuló a mindenkori munkarendet megszegi
osztályfőnöki figyelmeztetés intés megrovás	– a tanuló tanulmányi vagy magatartásbeli kötelezettségeit megszegi – a házirendet enyhébben megsérti – igazolatlan mulaszt
igazgatói figyelmeztetés intés megrovás	– a tanuló a házirendet súlyosan és/ gyakran megsérti – szándékosan kárt okoz – kirívóan fegyelmezetlen – felnőttekkel és diáktársaival agresszíven viselkedik
nevelőtestületi figyelmeztetés intés megrovás	– a tanuló szándékosan súlyos kárt okoz – az intézményi közösségbe képtelen beilleszkedni – környezetével szemben agresszív
fegyelmi eljárás	– a fegyelmi eljárást megelőző fokozatok kimerítésével igazolt sorozatos kötelezettségszegések – rendkívül súlyos kötelezettségszegés (pl bűncselekmény)

A fegyelmező intézkedések alkalmazásában a fokozatosság elvét érvényesítjük, azonban ettől kirívó, súlyos vétség esetén el lehet térni, adható bármely fokú büntetés. A helyi szokásjog fokozat szerint egy legfeljebb háromszor adható, az újabb alkalommal – akkor is, ha a vétség súlya nem nagyobb az előzőekénél – már a következő, súlyosabb büntetést kell alkalmazni.

A fegyelmező intézkedések bármelyike a tanév során bármikor adható, ha azt a tanuló kiérdemelte.

27.6.2. A fegyelmi eljárás

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

- A fegyelmi büntetés lehet
  - megrovás,
  - szigorú megrovás,
  - meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
  - áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
  - eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
  - kizárás az iskolából.
- Tanköteles tanulóval szemben az utolsó két fegyelmi büntetési fokozat csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható.
- A fegyelmi eljárás lefolytatására a nemzeti köznevelési törvény és az intézmények működéséről szóló miniszteri rendelet vonatkozó szakaszai valamint az intézmény szervezeti és működési szabályzatában foglaltak az irányadók.

28. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Iskolánkban diszkriminációmentes és a szegregációmentes szemlélet uralkodik. Ez a tanulóinkkal való bánásmódban is megmutatkozik, és diákjainkat is erre neveljük.

Halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulóik aránya alacsony, vagyis az esélyek egyenlősége tekintetében legsérülékenyebb rétegek kevéssé reprezentáltak, bár számuk növekvő tendenciát mutat. Célunk az, hogy ez a néhány hátrányos helyzetű tanuló megkapja azokat a segítségeket, amelyekkel speciális körülményei dacára teljes mértékben be tud illeszkedni az iskola életébe.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy napjainkban nő az anyagi nehézségekkel küzdő családok száma Péteriben is.

Intézkedések az egyenlő esélyek biztosítása érdekében

tevékenység	módszer	cselekvő személyek és szervezetek	időpont/ időszak	eredmény	továbblépés
helyzetelemzés	beszélgetés, szociometriai vizsgálat, családlátogatás, szülői értekezlet	osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős	szeptember, október	problémák kiszűrése	osztály-közösség érzékenyítése, diszkrét segítő tevékenységek
szakértői vizsgálatok kezdeményezé-se	szülők meggyőzése, nyomtatványok kitöltése	osztályfőnök, szülő, nevelési tanácsadó, szakértői bizottság, védőnő	jogszabályi határidők betartásával folyamatosan	szakértői vélemények	javasolt intézkedések megtétele – terápia, mentesítések, egyéni foglalkoztatás, méltányos elbírálás
szociális támogatások igénylése, segítségkérés	konzultáció, segítségnyújtás az ügyintézés-ben	osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, községi önkormányzat családsegítő szolgálat	folyamatosan az igények felmerülésé-vel	anyagi vagy természet-beni segít-ség szerzése	tankönyv támogatás kedvezményes diákétkeztetés
differenciált nevelő-oktató munka	tanórai differenciálás, tanórán kívüli foglalkoztatás felzárkóztatás, tantárgyi megsegítés	tanítók, szaktanárok fejlesztő szak-ember pszichológus	a tanév folyamán	tanulmányi eredmény lassú javu-lása,	tanulási motiváció fokozódása
otthon nem elérhető tevékenységek biztosítása	tanórán kívüli foglalkoztatás – sport, könyvtár, számítógép	pedagógusok	a tanév folyamán	a személyi-ség sokol-dalú fejlő-dése	igényesség
karitatív tevékenységek	jótékonysági rendezvények, gyűjtés			természet-ben segítség	pályázati lehetőségek keresése

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá.

Az iskola igazgatója a pedagógiai program elfogadása előtt kikéri a szülői közösség és a diákönkormányzat véleményét.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

A pedagógiai program módosítására a fenti eljárási szabályok szintén érvényesek.

Ezen módosított Pedagógiai program 2016. szeptember 1-jén lép hatályba.

Péteri, 2016. július 4.

Barna-Pőcz Matild Mária
igazgató

29. ZÁRADÉKOK

A Pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat a 2016. július 4. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Péteri, 2016. július 4.

Roth Ágnes
a diákönkormányzat
támogató pedagógusa

Martinez-Rigó Renáta
a diákönkormányzat
elnöke

****

A Pedagógiai programot az iskolai szülői közösség választmánya a 2016. július 4. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Péteri, 2016. július 4.

Tamás Zoltánné
az iskolai szülői közösség elnöke

****

A Pedagógiai programot a nevelőtestület a 2016. július 4. napján tartott nevelőtestületi értekezletén a 555/B/2016. sz. határozatával elfogadta.

Péteri, 2016. július 4.

Barna-Pocz Matild Mária
intézményvezető a nevelőtestület nevében

****

Ez a módosított pedagógiai program 2016. szeptember 1-jén lép hatályba.

Péteri, 2016. július 4.

Barna-Pocz Matild Mária
igazgató

A fenntartó bejegyzése:

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Jelen Pedagógiai programmal kapcsolatban a Monori Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírásommal tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Monor, 2017. év július hónap 5. nap

Monori Tankerületi Központ 03.

Dr. Hrutkáné Molnár Monika

a fenntartó Monori Tankerületi Központ igazgatója